

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

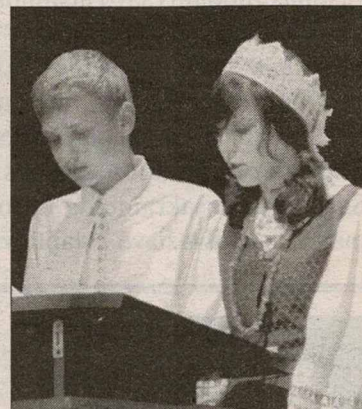
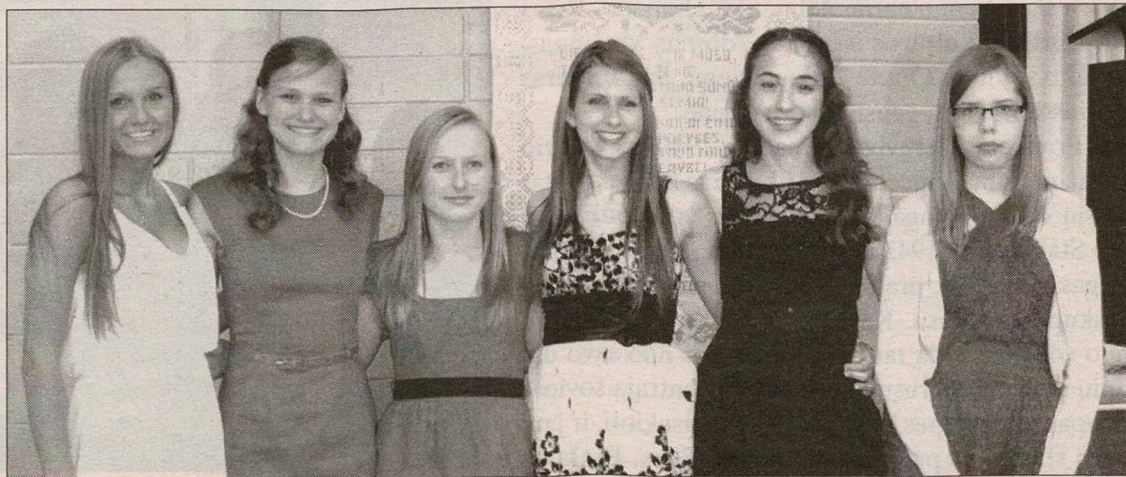
Nr. 23 (3246) 2012 JUNE-BIRŽELIS 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina - \$2

Užmiršti negalima

Kai kuriuos išlikusių kolaborantų pareiškimus apie Lietuvoje vykdytus areštus, trėmimus, kankinimus ir kitus "valymus" galima būtų pavadinti žiaurių ir nežmoniškų veiksmų glostymu.

PRADŽIA tam padarė LTSR vadovai, vos paskelbus Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, raginę tautą užmiršti praeitį ir orientuotis pragmatiškai. Žiaurumų glostymui padėjo ir padeda okupacijos pareigūnų sukurta terminologija: trėmimai – iškeldinimai, areštai – kenkėjų izoliacija, kankinimai – techninė priemonė pokalbiams tęsti. Ir buvo reikalaujama prie tokių pavadinimų priprasti, lygiai kaip ir prie "banditų". Reikėjo tada pratinėti ir prie kitoniško gyvenimo būdo, save perlaužti, padalinti ar užsiteplioti iki neatpažinimo. Visa tai tauta anuomet patyrė. Nuostabą kelia šiandiena. Dar vis pasigirsta okupacijų žiaurumus menkinančių balsų. Dažnai patyliukais, privačiai, nes per daug viešai apie tai kalbėti nepopuliaru. Platesniu mastu bandoma kai ką nusišlepti, archyvus uždaryti, o iš jų imti tik tokią medžiagą, kuri derintųsi su praeities glostymu. Tai kai kurių istorikų uždaviniai. Taigi, tenka pastebėti, kad šitokiu būdu dar dvelkia rusiško komunizmo sukeltos miglos, paveikusios žmonių protus ir sąžines. Todėl teiginiai, kad okupacija dar tęsiasi, kad dar kova nebaigta, turi pagrindą. Gal kai kam atrodytų, kad tai nereikalingas prasimanymas, baimės ieškojimas? Prisimintina, kad okupacijos metu ir išėivijos veikėjai būdavo vadinami prasimanymų kūrėjais. Tačiau Lietuvai atgavus nepriklausomybę pasitvirtino sakytas tiesa, kad išėivijos bendruomeninė veikloje dirbo KGB agentų.

MINĖDAMI pirmuosius masinius trėmimus į Sibirą, pavadindami tai Gedulo ir Vilties dienomis, dėdami gėles ant geležinkelio bėgių, apraudodami išdraskytų šeimų dingusius ir žuvusius, vieningai ir ekumeniškai meldamiesi, kasmet paliekame ženklą ir išpėjimą, kad šito užmiršti negalima, nes skatinimas užmiršti nusikaltimą yra nusikaltimas, kaip slėpti žmogžudį ar vagį. Nors ir skaudama širdimi negalime draskyti tautos sąžinės – plėšyti ar deginti tremties sąrašų, kuriuos paruošė dar vakar buvę bičiuliai, geri kaimynai, deja, lengvai pasidavę okupanto nurodymams. Tiesa nėra nei gailėstinga, nei atlaidi. Užtat dažnai jos trūksta, nes jos vardu žaidžiami gana pavojingi žaidimai, tvarkomi savanaudžių. Ne vienam kolaborantui pavyko užimti geresnį ištremtojo namą ar butą, įrašius į tremties sąrašus niekuo nenusikaltusius savininkus. Kas galėtų pamiršti šitokias šlykščias istorijas? Nebent tie, kurie pakviesdami talkon laiką, bando praeities niekšybes švelninti, mažinti jų reikšmę. Kai kam šitokios pastangos atrodo būtinos ir reikalingos apsigynimui, gal net sąžinės ramimui? Gaila, kad tauta skaldėsi dingus valstybei, užgriuvus naujais ir klasingais šukiais apkaišytai okupacijai. Į pastarąją šiandien turėtume žiūrėti be melo priemaišų, be naujų "atradimų", remiantis okupanto paliktomis klastotėmis. Kasmet minėdami masinių trėmimų dienas, turėtume sąžiningai peržiūrėti ir savo mąstymus bei įsitikinimus. Vaikų ir senelių mirtys trėmimų ešelonoje be žodžių skelbia visą tiesą, būtiną pasauliui žinoti. **ČS**

Toronto Maironio mokyklos 8 sk. (apačioje) ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų (viršuje) abiturientų išleistuvės įvyko Prisikėlimo parapijoje 2012 m. birželio 1 d. Viduryje (iš k.) – vedėja Aldona Šimonėlienė, vedėjos pavaduotoja Birutė Degutienė, fotografė Daina Puterienė. Dešinėje 8 sk. vardu atsisveikinimo žodį taria Audrius Ažubalis ir Rasa Gaultytė Ntrs. R. Jonaitienės

Komunistinis terororas Lietuvoje

(1940 – 1958 m.)

Prof. ONA VOVERIENĖ

Knygynuose pasirodė nauja istoriko dr. Arvydo Anušausko knyga *Teroras 1940-1958 m.* (V., 2012). Tai jau dešimtoji objektyvaus ir garbingo istoriko knyga. Kaip pratarmėje rašo pats knygos autorius, knygos pasirodymą suponavo nauji Lietuvos istorijos faktai bei atrasti nauji archyviniai šaltiniai, o svarbiausia – Lietuvos valdžioje įsitvirtinus komunistams, "Tautos tragedijos istorija vėl be jokio pagrindo, prisidengus demokratijos suteiktomis laisvėmis, klastojama ir iškraipoma". Kita vertus buvusiems komunistams, tapusiems milijonieriais, supirkus visą Lietuvos žiniasklaidą, ne tik televiziją, bet ir spaudą, tiesos žodis apie lietuvių tautos genocidą jau vėl, kaip ir okupacijos metais, į viešąją spaudą jau patekti nebegali. Todėl jam išvysti dienos šviesą liko vienintelė galimybė – tik per knygą arba per po grindinę spaudą, kuri, ačiū Dievui, Lietuvoje jau pradeda pasirodyti, tik jos dar labai mažai. Todėl šios knygos pasirodymas – tai jau įvykis ir šventė kiekvieno lietuvių patrioto šeimoje.

Knygos turinį sudaro minėta pratarmė, įvadinis skyrius, kuriame aptariami naujai rasti archyviniai dokumentai ir skyriai: "Sovietų Sąjungos pasirengimas okupacijai (1939-1940)"; "Valstybės ir Tautos naikinimas pirmosios sovietinės okupacijos metais (1940-1941)"; "Lietuvių naikinimas lageriuose ir tremtyje (1941-1944 m.)"; "Sovietinis terororas ir nusikaltimai žmoniškumui 1944-1958 metais"; "Lietuvių tautos naikinimo padariniai", priedai, santrauka anglų kalba, šaltinių ir literatūros sąrašas, sutrumpinimai, pavardžių rodyklė.

Knyga – 320 puslapių apimties, išleista Vilniuje, leidykloje "Versus aureus"; kietais viršeliais, gražiai dailininko Sauliaus Bajorino apipavidalinta. Jau patys skyrių pavadinimai byloja ir pabrėžia skaitytojų dėmesį į atnaujintą komunistinio Tautos genocido – žudynių ir tremčių statistiką bei knygoje pateikiamą naują informaciją, apie kurią iki šiol mums dar nebuvo žinoma.

Nukelta į 2-tą psl.

Šiame numeryje

Prisimenant vyskupą Borisevičių – 2 psl.

Ir kariauti, ir draugauti? – 3 psl.

Žūti, bet nevergauti – 4 psl.

"Dar nepareiname, dar tik išeiname" – 7,11 psl.

Turkija – istorijos chameleonas – 8 psl.

Maironio atminimui – dainos konkursas – 11 psl.

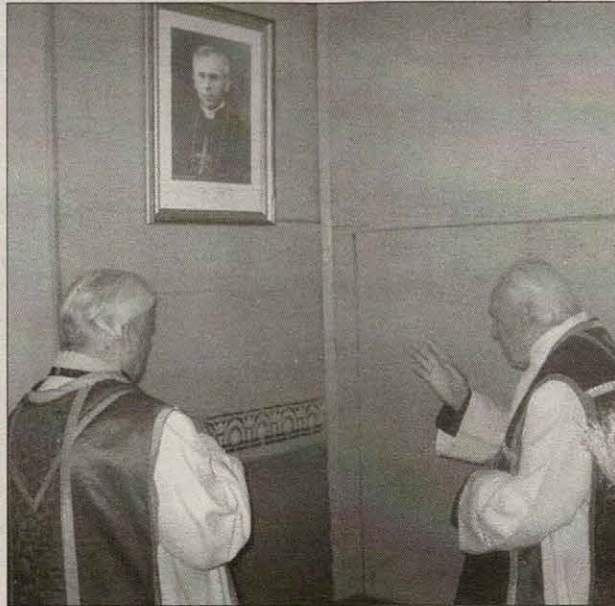
RELIGINIAME GYVENIME

Prisimenant vyskupą Borisevičių

Š.m. gegužės 13 d. Ilguvos parapijos (Šakių rajonas) klebonijoje ir šventovėje vyko vyskupo Vincento Borisevičiaus memorialinės lentos ir portreto šventinimas. Šiose iškilmėse dalyvavo prel. Alfonsas Svarinskas, Seimo nariai Arimantas Dumčius, Rytas Kupčinskas, kultūros istorikas Albinas Vaičiūnas, Kriūkų seniūnė Onutė Rakauskienė, Šakių meras Juozas Bertašius, gausi bendruomenė.

Prieš pat Lietuvos okupaciją, 1940 m. vasario mėn., prelatas Vincentas Borisevičius konsekruotas Telšių vyskupu pagalbininku. Mirus vyskupui Justiniui Staugaičiui, 1943 m. liepos mėn., perėmė jo pareigas ir 1945 m. pradžioje buvo nominuotas Telšių vyskupu ordinaru. Karo metais vyskupas gelbėjo nuo vokiečių žydų tautybės žmones ir nuo savo dalinių atsilikusius rusų kareivius. Per antrąją sovietų okupaciją vyskupas buvo pradėtas persekioti, ir jam teko slapstytis pas pažįstamus kunigus. Prelatas Justinas Juodaitis savo atsiminimų knygoje *Praeities šešėliai* rašė:

“1945 metų liepos mėn. Ekscelencija sužinojo, kad jam ruošiami byla, ir pradėjo slapstytis. Rugpjūčio mėnesio 1 dieną aš Ekscelenciją išlydėjau į Šilalės Porciunkulės atlaidus. Ekscelencija teikė Sutvirtinimo sakramentą ir po atlaidų nežinomais man keliais išvažiavo į slaptą vietą. Paskiau sužino-

Prelatas Alfonsas Svarinskas šventina vyskupo Vincento Borisevičiaus portretą

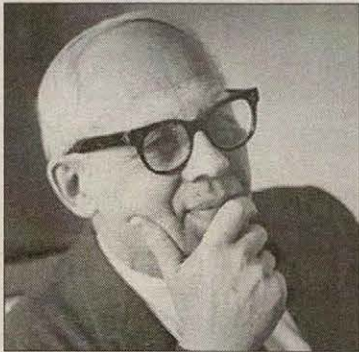
jau, kad tai buvo Suvalkijoje, ant Nemuno kranto, Ilguvos klebonija, kurioje Ekscelencija kurį laiką gyveno”.

Saugumas, pajutęs, kad vyskupo Telšiuose nėra, pradėjo ieškoti, bet nepavyko net per kelis mėne-

sius jo surasti. Tuomet saugumiečiai griebėsi apgaulės. 1945 m. apie Kalėdas jie parašo Telšių kurijai raštą, kad kviečia Ekscelenciją į Vilnių pasikalbėti svarbiais vyskupijos reikalais. Kurijoje po ilgų svarstymų nustatyta įteikti vyskupui Vincentui tą raštą ir patarti vykti į Vilnių. Vyskupui Vincentui buvo slapta įteiktas tarybinės vyriausybės raštas, kviečiantis į Vilnių. Vyskupas parvažiavo į Telšius ir išvyko į Vilnių. Keletą dienų jis sėdėjo saugume. Tuojau po Kalėdų vyskupas parvyko labai išvargintas ir blogos nuotaikos. 1946 m. vasario 3 d. gautas per Telšių saugumą pakvietimas, kad vyskupas Vincentas turi greitai vykti į Vilnių pas tarybinės vyriausybės atstovus. Buvo aišku, kad jis tikrai Vilniuje bus suimtas.

Taip ir įvyko vasario 5 d. Vyskupui Vincentui saugumas pateikė melagingus kaltinimus, ir tarybinė vyriausybė pasiryžo žūtbūt jį likviduoti. Tribunolas rugpjūčio mėn. 28 d. nusprendė pritaikyti jam aukščiausią bausmę – sušaudyti. Nuosprendis buvo įvykdytas KGB pastate lapkričio 18 d. Vyskupo palaikai buvo užkasti Tuskulėnų parke. Lietuvos nepriklausomybės metais, vykdant archeologinius tyrimus, Vyskupo palaikai buvo rasti ir atpažinti bei palaidoti Telšių katedros šventoriuje.

Prof. Arimantas Dumčius, TSŽ

A. a. Juozas Ambrazevičius-Brazaitis, 1941 m. Laikinosios vyriausybės vadovas

Gegužės 17 d. urna su 1974-aisiais mirusio Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio palaikais buvo parskraidinta iš JAV ir iškilmingai pasitikta Vilniaus oro uoste, iš kur vėliau pervežta į Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovę.

“Mes, kaip tauta, turime įvertinti mūsų Laikinosios Vyriausybės pastangas atkurti valstybės nepriklausomybę. Man tikrai keista, kad nesant oficialių įrodymų, J. Ambrazevičiaus-Brazaičio asmenybė bandoma tapatinti su pronačiška veikla. Dar 1975 m. JAV Kongreso nario Joshua Eilbergo parašu patvirtintose ty-

Paskutinė kelionė: Putnamas-Vilnius-Kaunas

rimo išvadose konstatuojama, kad jokių įrodymų dėl J. Ambrazevičiaus-Brazaičio bendradarbiavimo su nacių režimu nėra. Priešingai – pats Laikinosios vyriausybės vadovas nukentėjo tiek nuo nacių, tiek nuo sovietų agresijos”, – urnos pervežimo į Kauną cere-

monijoje teigė Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas.

Kauno savivaldybės Didžiojoje salėje įvyko konferencija-minėjimas “Juozo Brazaičio mokslinė, švietėjiška, rezistencinė ir politinė veikla”. Salė vos talpino visus jos dalyvius. TSŽ

Urna su 1974-aisiais metais mirusio Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio palaikais išlydima iš šventovės Ntr. TSŽ

Komunistinis teroras Lietuvoje

Atkelta iš 1-mo psl.

Visiškai naują informaciją pateikia pirmasis skyrius, atskleidžiantis bolševikinės Rusijos diplomatijos tikrąjį veidą – veidmainystę ir melą. Pirmame knygos skyriuje “Valstybės ir tautos naikinimas pirmosios sovietinės okupacijos metais (1940-1941)” detalai aprašomas visas Lietuvos okupacijos procesas; pirmosios okupacijos aukos.

Iki 1940 metų rugsėjo 21 dienos buvo suimta ir kalinama 4,305 Lietuvos gyventojai; iki 1941 m. birželio 22 d. – 7, 765. Į Rusijos gilumą tardymams buvo išvežti 2,200 kalinių. Per vieną 1941 metų birželio 14-osios į 15-ąją naktį į Sibirą buvo ištremti iš Lietuvos 12,682, be jau minėtų kalinių, žmonės. Tuo pačiu metu prasidėjo masinės žudynės Lietuvoje – Rainiuose, Pra-

vieniškėse, Zarasuose, Panevėžyje, Sedoje, Červenėje, Ašmenoje. Per kruvinočius komunistinio okupacinio režimo valdymo 1940-1941 metus Lietuva neteko, knygos autorius patikslintais duomenimis, 29,250 žmonių, tarp jų nužudytų besitraukiančios Raudonosios armijos ir NKVD apie 2,000.

Poskyryje “Lietuvių tautos nuostoliai 1940-1941 m.” teigiama, kad teroro Lietuvoje vykdytojai buvo komunistai. Okupacijos pradžioje jų būta 4,739, tarp jų 40% buvo atsivėję iš Rusijos. ... Knygoje paneigiamas mitas, kad vyraujančią padėtį tarp teroro vykdytojų Lietuvoje užėmė žydai. Iš tikrųjų represinėse struktūrose Lietuvoje daugiausia buvo rusų, antroje vietoje – lietuviai, o žydai – tik tretieji pagal jų skaičių tarp teroro vykdytojų. (Bus daugiau)

Reikia žvelgti į ateitį toliau negu siekia praeities šešėliai. (Lech Walesa)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: teviz@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. Administratorė A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$80 – reguliari (paprastu paštu); \$130 – reg. (1 klasės paštu); \$100 – rėmėjo (paprastu paštu); \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.); JAV: \$100 – reguliari; \$120 – rėmėjo; \$160 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada VERIFIED CIRCULATION 2010

Iš praeities. Demonstracijos prieš Helsinkio konferenciją Toronte 1975 m. Ntr. S. Dabkaus

Ir kariauti, ir draugauti?

(Ištrauka iš Egidijaus Vareikio straipsnio
“Anoniminis protestuotojas”)

Bene svarbiausias klausimas, o kartu ir 2011 m. būvį problema mums, vakariečiams, yra skolos. Argi tai ne visos mūsų sukurtos pasaulio tvarkos pabaiga, ateinanti ne dėl karų, epidemijų ar marsiečių antplūdžio, – o dėl skolų? Lauktas, nors ir sunkiai įtikėtinas dalykas įvyko visų pirma Amerikoje. Vertinimų agentūra “Standard & Poor’s” sumažino JAV skolinimosi įvertinimą nuo aukščiausios kategorijos AAA iki viena pakopa žemesnės AA+. Vėliau toks pat likimas ištiko ir kai kurias Europos sąjungos šalis. Nežinantiesiems, ką tai reiškia, galima trumpai pasakyti: Jungtinėms Valstijoms skolinti nebėra absoliučiai patikima. O jei jau didžiausia pasaulio ekonomika darosi nepatikima, tai kas tada patikimas?

Kadaise baisiausiai praskolintu buvo vadinamas Trečiasis pasaulis, į kurį žiūrėjome kaip į atsilikusį ir tiesiog nemokantį tvarkytis, derinti didelių norų ir ribotų galimybių. Dabar matome, kad nelabai kuo skiriamės – kaltiname vieni kitus gobšumu, ir tiek...

Problema, kurią sprendžiame, ne nauja: ar grįžtame prie ikikrizinės padėties, ar kuriame kitokią, naujos kartos ekonomiką ir politiką? Visi pasakys, kad kol kas noriau grįžtame į praeitį: kas drausmingiau, kas ne taip drausmingai, nors gal būtent ne taip reikėtų elgtis. Renkame labiau ar nelabai mylimus politikus savo šalyse, tačiau mūsų integruotąją Europą “de facto” vis labiau valdo kažkokie Vokietijos bankininkai. Taip yra todėl, kad patys atidavėme jiems šią valdžią, sakydami, kad mus vienija jau nebe laisvė, tautiškumas ir kiti vertybiniai dalykai, o perkamąją

galią vis dar turintys pinigai.

Europos politika jau ne pirmus metus remiasi “minkštosios galios” mitu. Tai įsitikinimas, kad visus klausimus galima spręsti “be pykčio” – pasikalbant, pajuokaujant, susitariant, panaudojant kokius nors prekybos svertus, nes juk teoriškai niekas nenori karo ir nesantaikos. Tad ir su diktatoriais kalbėsime švelniai, su despotais prekiausime, kad tik dujų ir kitų žaliavų kaina nekenktų vartojimui. Blogiausiai, kad diktatorių neverčiame, nes jie mums reikalingi. Jei demokratinė bendrija nebegali išgyventi be diktatorių – tai rimta demokratijos liga.

Lietuva, kuri prieš dvidešimt metų išdrįso pasakyti, kas yra Gorbačiovas be kaukės – išdrįso deklaruoti tiesą, atnešusią laisvę vakarinei buvusios LDK daliai, – dabar bijo ką nors pasakyti dėl rytinės. Europietiškas, bet neminkštas sprendimas su Gudija jau seniai turėjo būti priimtas, bet jo vis nėra. Jei partneris pažeidinėja taisykles, reikia keisti ne taisykles partnerio naudai, o partnerį. Jei jis vis tiek nesilaiko taisyklių, geriausia su juo iš viso nežaisti. Negalima su Gudija ir kariauti, ir draugauti tuo pat metu, negalima remti Beliackio ir varyti “bizniuką” su Lukašenka, juolab, kad Beliackis su Lukašenka kariauja tikrą karą. Dar sunkiau išmokyti visus valdininkus atskirti, kur vertybės, o kur “bizniukas”. Klaidų neišvengsime. Kitais žodžiais tariant, reikia keisti politiką, nes dabartinė, vadinama pragmatiška, iš pradžių buvo nesuprantama ir keblė, o dabar jau ir gėdinga. Iš Gudijos negavome nė vieno įtariamąjo nusikaltimais Lietuvoje, o savo sąjungininkus parda-

vėme. Ar tai ta tikra “minkštoji galia”?

Europietišškai protestuojame prieš Gudijos ambasadą, bet ar ką nors galima pakeisti protestais? Juk dažniausiai protestuojama visai ne prieš tuos, kurie, gal net patys to nenorėdami, atvedė į krizę. Protestuojama prieš esančius valdžios, prieš tuos, kurie turi kažką sukaupti ir nenori pasidalinti. Ir pasakyk, kad tūlas graikas neteisus, sakydamas, kad visiškai neketina mokėti savo tėvo skolų, juk neprasė skolintis. Lietuvis taip pat lyg ir teisus sakydamas, kad dirbo savo šaliai už tokią, o ne mažesnę pensiją. Protestuotojai irgi gana gerai suvokia, kad šiandien atimti ir pasidalinti nėra būdas ką nors realiai pagerinti, bet jei jau sistema griūna, tai gal laidokime ją pakylėtai? Osama bin Ladenas sunaikintas ir jo sunaikinimu džiaugiasi taip pat Wall Streeto protestuotojai, nors, giliau pagalvojus, bin Ladenas šūkis buvo kovoti prieš tą sistemą, kurios krizę aptariame.

Tačiau mus jaudina dar vienas klausimas. Jei pasaulis yra ir poamerikietiškas, ir poeuropietiškas, tai kokia gi turi būti ta Pasaulio tvarka? Protestai arabų pasaulyje nukreipti prieš vietinius diktatorius, tačiau ne už vakarietišką demokratiją. Protestai Vakaruose visai nebežinia prieš ką...

Galima kritikuoti strategus, manančius, kad JAV dar ilgai išliks supervalstybė, galime nesutikti su manančiais, kad pasaulyje vyraus BRIC šalys (BRIC trumpinys, reiškiantis Braziliją, Rusiją, Indiją ir Kiniją), tačiau verta pastebėti, kad niekas rimtai nesvarsto galimybes, kad bin Ladenas sekėjai gali rimtai imtis užvaldyti pasaulį. TSŽ

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Netinka ES formulė

Lietuvos ministeris pirmininkas Andrius Kubilius gegužės 29 d. pareiškė, kad Lietuva kategoriškai nesutiks su pateiktu pasiūlymu nuo 2014 m. smarkiai sumažinti paramą iš Europos sąjungos (ES) struktūrinių fondų. Pasiūlymus dėl ES naujos finansinės perspektyvos, kuri prasidės 2014 metais, A.Kubilius šią savaitę Rumunijoje aptars su kolegomis iš kitų Vidurio ir Rytų Europos šalių, kurios pasisako prieš ES paramos mažinimą. Lietuvos netenkina pasiūlymas paramos dydį sieti su bendruoju vidaus produktu, kuris 2009 m. dėl krizės

smuko beveik 15%. Skaičiuojama, kad pritaikius Europos komisijos formulę, Lietuva 2014-2020 metais gautų bilijonų litų mažiau nei 2007-2013 metais. Dėl tokio skaičiavimo paramos taip pat prarastų kitos Baltijos valstybės. Šiuo metu dėl būsimos ES finansinės perspektyvos tarp valstybių narių ir Europos komisijos vyksta intensyvios derybos, tačiau jos galutinai baigsis turbūt tik kitąmet. A. Kubiliaus teigimu, Baltijos šalių problemas “gerai žino ir gerai supranta” tiek Europos komisija, tiek ES pirmininkaujanti Danija.

Netolerancija pažymėta ataskaitoje

Didžiausios problemos žmogaus teisių srityje Lietuvoje yra prastos kalinimo sąlygos ir netolerancija seksualinėms bei etninėms mažumoms, rašoma naujoje Jungtinių Valstijų Valstybės departamento ataskaitoje, paskelbtoje gegužės 24 d. Tarp papildomų problemų išskiriami privatumo pažeidimo atvejai, smurtas šeimoje, vaikų išnaudojimas, žodžio laisvę ribojantys įstatymai bei prekyba žmonėmis. Valstybės departamento teigimu, kalinimo ir arešto sąlygos Lietuvoje neatitinka tarptautinių standartų, kalėjimai yra perpildyti. JAV ataskaita remiasi kritišku įvertinimu, kurį pateikė Europos

komitetas prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą.

Dokumente taip pat nurodoma, kad Lietuvoje buvo reiškiamos antisemitinės nuotaikos, ypač internete, šalyje užfiksuota antisemitinių išpuolių. Kartu pažymima, kad Holokausto aukų atminimo metus paskelbusi vyriausybė dėjo pastangų skatinti švietimą holokausto klausimais ir išsaugoti Vilniaus žydų kapines. Ataskaitoje aprašomos ir nacionalistų eitynės, pažymint, kad jose buvo rasistinių ir ksenofobinių šūkių, išskiriamos čigonų problemos ir aprašomi lenkų bendruomenės skundai.

Sumažėjo vaikų skaičius

Lietuvos statistikos departamentas gegužės 25 d. pranešė, kad per paskutinius penkerius metus vaikų skaičius Lietuvoje sumažėjo 14,4%. 2012 m. pradžioje šalyje gyveno 595,200 vaikų iki 18 metų amžiaus – 100,300 vaikų mažiau nei 2007 m. Pasak departamento pranešimo, 2012 m. pradžioje vaikai sudarė 18,6% visų Lietuvos gyventojų. 2012 m. pradžioje berniukų Lietuvoje buvo 15,500 daugiau negu mergaičių. Per pastaruosius penkerius metus berniukų skaičius sumažėjo 50,800, mergaičių – 49,500. Eurostato duomenimis, 2011 m. Europos sąjungos šalių vidurkis pagal vaikų skaičių tarp

visų gyventojų siekė 18,9%. Tarp ES šalių daugiausia vaikų buvo Airijoje (25,5%), Prancūzijoje (22,1%) ir Danijoje (21,8%), mažiausia – Vokietijoje (16,3%), Bulgarijoje (16,6%) ir Latvijoje (16,8%). Lietuvoje pernai vaikų skaičius siekė 18,8%, Estijoje – 18,4%, Lenkijoje – 18,7% nuo bendro visų gyventojų skaičiaus. 2011 metais Lietuvoje gimė 34,400 kūdikių, 1,200 mažiau nei užpernai. Pernai 28,900 arba 84,1% visų gimusių kūdikių gimė Lietuvoje. Užsienio šalyse gimė 5,500 visų gimusių kūdikių arba 15,9%. Beveik pusė iš jų gimė Jungtinėje karalystėje, Airijoje – 15%, Norvegijoje – 8%.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

Žūti, bet nevergauti

1945-ieji lapkričio 19 d.

...Mes visi keturi (tėtis, mama, Julius ir aš "tremtyje"), o Aldutė Rokiškyje. Mums bebūnant palėpėje, praneša, kad Kamajų skrebai pasiruošę vykti į Vainčikius, vykdyti įsipareigojimą... Nedelsiant paliekam palėpę, Tigrą pasiimam ir išnykstam iš Duoniškio. Kur eiti? Einam skubiai į namus, užeinam į kapines, kur amžinam poilsiui jau palaidoti Jonukas su Vytku, iš paskos seka Tigras. Šuo priėjęs prie kapo ėmė kasti gailiai inkšdamas, o retkarčiais ir sustaugdamas savo giliu kaukimu. Mudvi skubiai išeiname iš kapinių ir einam į namus. Tvirtai gyvuliai dar nepamelžti, karvės laukia ateinant šeiminių, arkliai (jų buvo 3) sužvengia, karmo ausimis, kasa mėšlą kojomis, laukia, kada bus ėdžios pripildytos šieno, avižų ir vandens. Sukyla žviegdamos kiaulės, (o jų buvo 6), sumekena avys, nušoka nuo laktų vištos ir laukia "pusryčių". Mudvi pašeriami gyvuliai (nelaukdamas ateinančių kaimynų), prieiname prie "kapo", kur buvo suguldyti broliai, įeiname į gryčią: tuščia, tylu, niekas nepaliesta, neišvogta. Nutarėm, kad nėra dar buvę sribai ir tyliai suklumpame seklyčioje maldai prie "Dvasiškas Namų Palaiminimas" paveikslo. Ne maldos žodžiai išsiveržia iš apkepusių lūpų, bet klaiki rauda pasklinda po seklyčią... Dingsta jėgos, apimsta širdis: ne, nepasiduosime nevilčiai, tik retkarčiais pakalbame tarp savęs, kur yra Aldutė?! Tėtis ir Broniukas?! Atsako nėra... tik klaiki tylu.

Sugirgžda veriamos gonių durys, šokame prie durų: Aldutė sugrįžo! Bet, deja, atėjo kaimynė gyvulių pašerti, karvių pamelžti. Pamačiusi, kad gyvuliai pašerti (tik karvės nemelžtos), atėjo į gryčią. Gryčioje šalta, seklyčioje šal-

ta, tik širdys dega, draskomos skausmo – nevilties. Pakalbėjus kaimynė su Mama pamelžia karves, pieną supila karvėm, o likusį atneša į seklyčią, liepia, įsako gerti, bet nepaįmam nė gurkšnio. "Pakštie nyte, eikite iš namų, nes skrebai teiraujasi, ieško kaime jūsų visų, Aldutė gyva, Augustinas su Juliuku jau apie tai žino". Ir ilgai nedelsdama išeidama paklausia, ką toliau daryti su tvarte esančiais gyvuliais? Ir nesulaukdama atsakymo patraukia į namus. O mudvi neturime kur eiti, nes jau buvome ir dvasiškai, ir fiziškai išsekusios. Viešpatie, už ką tos netektys ir kančios!.. Tyla, atsako nėra! Kur Broniukas? Kur yra Aldutė, tėtė ir Juliukas?! Taip pat tylu, tik už lango krinta baltos snaigės, tylią maldą seka eglės, šakomis jau be lapų siūbuoja liepos, tos liepos, 6 liepos prie namo, kur buvo išpjautos ant kiekvienos iš jų raidės V+B+A+E+J +J, ir drebulės, po kuriomis augo grybai – raudonikiai. (Mūsų visų šešių vaikų prižiūrimos liepos).

Jau įdienesius grįžta tėtis, Julius, tik Aldutės ir Broniuko dar trūksta. Tėtė atėjęs pakuria stačiamalkį pečiuką seklyčioje, atneša bulvių, kiaušinių ir ruošiamės valgyti. Ir taip bevalgant prasiveria durys... Aldutė grįžo! Praėjo noras valgyti, pradėjom dalintis įspūdžiais. Ji pasakė, kad jau 2 dienas, kai pabėgo iš Rokiškio (metė darbą), mat KGB organai pradėjo jau kasdien "draugauti" ir teirautis, kur tėvai, broliai ir Elena slapstosi? Viską supratusi (mat aš su Jonuku ir Juliumi jau į gimnaziją negrįžom), tik dar nežinėjusi, kad gyvųjų tarpe jau nėra Vytko su Jonuku, tyliai, slapta, nepasakiusi nieko šeimininkei, paliko Rokiškį ir pėsčiomis aplenkdamas Kamajus pasiekė Duokiškį-Vainei-

kius (iš Rokiškio į Vaineikius 30 km). Ir štai džiaugsmas, visa šeima, kurią sudarė tėtis, mama ir vaikai buvo namuose, tik... trūko V.J. Broniaus. Nieko nematė ir negirdėjo apie jo buvimą ar žuvimo vietą, tik iš kaimynų (Ž.P.) tėtis sužinojo, kad skrebai jo ieško: kur Br. Pakščiokas? Kur paskutinis Pakštų banditas slapstosi?!

***

Aprimę, sočiai pavalgę, laukdami Broniuko grįžtančio į savo gimtinę (tuo laiku, t.y. vokiečių, tų rudųjų okupantų, valdymo metu jis gyveno ir dirbo pagal paskyrimą Šiaulių apskrityje).

***

Nutarėme jau niekur neiti iš savų gimtųjų namelių ir laukti savo lemties. Lyg tai jau pradėjom tvarkytis namuose, vis dirščiodavom į vieškelį – laukdami "svečių", nešančių mirčių... Jau tėtis papjovė pora vištų, mama suslėgė didelį sūrį iš 2 kibirų pieno, bet artėjant nakčiai (dienos lapkričio pabaigoje tokios trumpos), o naktys tęsėsi ilgos, neramios ir košmariškos, be to, užsukdami kaimynai prašė – maldavo saugotis, nes audra neaplenks ir mūsų sodybos. O kur trauktis – nieks nepatarė, tik tėtė apsitvarkęs išeidavo iš namų, palikdamas su mumis Tigrą šunį – namų sargą – Vytko numylėtinį. Dienomis dingdavo ir jis, žmonės kalbėjo, kad dažnai matydavo kapuose, ramų, klaidžiojantį, uodega nuleista, o po kiek laiko dingo nežinioje ir jis... Vieną dieną tėtė pasikinkė Širmį, Aldutei pasakė pasiimti reikalingus daiktus ir jiedu atsiveikinę išvažiavo Svėdasų link. Išvažiudamas pasakė: "Jeigu negrįšiu, palaidokite prie Vytko su Jonuku..."

Ir taip vėl skausmas spaudė širdis, vis dar kraujujančias, bet jau užsigrūdinusias širdis! Kur jie išvažiavo ir vėl mus palikusius kančiose ir neviltyje... Nesulaukdami sugrįžtančių, mama apsirengė ir

kažkur išėjo; išėjo į kalnelį prie Uosento aplankyti savo vaikų. Mudu su Juliuku likome tvarkyti savo apleisto ūkio. Po kurio laiko grįžo mama, vos keldama kojas ir vėl suklupo seklyčioje maldai prie šv. paveikslo. Tyliai be skundų be aimanų mums pasakė: "Melskitės vaikeliai, prašykite Dievą, Motinėle Mariją, kad tėtė su Aldute sugrįžtų namo". Ir vėl visi trys suklupę, paskendę ašarose ne maldose, o prašydami ištvermės ir kantrybės ateityje. O ateitis neaiški?! Į pavakarę grįžo tėtė vienas be Aldutės. Paklaustas pasakė: "Nesakysiu ir jūs apie ją nieko nežinot, kur ji išėjo, gal į Rokiškį, gal į Pandėlį (mat Rokiškyje jos laukė darbas ir be to, bute mūsų, kur mes gyvenome visi 4-ri, liko baldeliai ir drabužiai, knygos ir kitos smulkmenos). Ji yra saugioje vietoje, o mes imkime darbo, neverk tu, mama, o dėkok Dievui, kad mūsų nė vienas iš vaikų netapo skrebais ir išdavikais. Mirė už tai, kad mylėjo mus, žemę, Lietuvos žemę, tėviškę ir Tėvynę Lietuvą..."

O mes likę gyvieji nepamirškime jų ir sutikime tai, ką mums likimas lėmė ir pats nebeišlaikęs suklupo po kryžiumi ir ėmė raudoti, o kartu su juo ir mes visi trys. Pritrūko ašarų, aprimo širdis ir pakilome tylūs, kiekvienas paskendęs savyje: gyventi, dirbti ir laukti to, ką mums skyrė likimas; laukti to, ko mes visi lietuviai laukėme. Praėjo šv. Kalėdos, Nauji metai, o mes vis laukėme, laukėme Broniuko. Tėtis kartais pasikinkydavo ištikimąjį greitakojį Širmį, įsimesdavo keletą maišų grūdų, įsidėdavo lašinių, kiaušinių, sviesto, sūrį ir išvažiudavo į malūną susimalti grūdų. Mama buvo rami, matyt, žinojo apie Aldutę, nes kam gi taip daug maisto ruošia... Retkarčiais aplankydavo Kamajų skrebai, liepdavo duoti valgyti, samagono, o išeidami pasiimdavo į savo terbas, kas jiems patiko, mat jiems priklausė, nes jie mus saugą nuo banditų. Ieškodavo – nežinia ko po spinteles, spintas, knygas. Kartą liepė tėtėi atnešti šiaudų, jam atnešus kuli šiaudų, tėtėi liepė eiti į rūšį, esantį po gryčią. O jie iš paskos ėmė degantį kuli, bet pavojaus

uždusti nebuvo, kadangi buvo padarytas langelis, kuris žiemos metu buvo užkemšamas skudurais (kad nesušaltų daržovės. O kai būdavo iki 20° šalčio ar daugiau nešdavom į kibirą pridėję žarijų). Paklausus, kam metate degančius šiaudus, atsakymas buvo: "Šventinam ir pasvilinam ten besislapstančius banditus".

Vieną kartą bekratant spinteles paklausiau, sušukau: "Ko lendat ir ko ieškote mano spintelėse jūs nelaimingi ubagai". Trenkė mane iš visų jėgų į sieną ir atkirto: "Dar pabandyk, sutraiškysim kaip utelę". O aš tik pasakiau: "Šaukit, aš jūsų nė kiek nebijau". Išėjus skrebam, tėtė labai išbarė ir įsakė kitą kartą tylėti. Juk jau gana ir taip skausmo dėl įvykio su Jonuku žūties, nereikia erzinti žvėrių!.. Kantrybės, kantrybės, vaike". Ir taip praėjo šv. Kalėdos, įžengėme į 1945-uosius, artėjo pavasaris, pradeda ilgėti dienos, žiema užleidžia vietą pavasariui. Pradeda atbusti visa gamta, o mes vis dar "gyvename" laukdami aplankant Aldutės, Broniuko ir ruskių išbėgimo su savo pagalbininkais skrebais (buvusiais lietuviais ir tapusiais tautos išdavikais). Mat tėtė turėjo radijelę, tokią juodą dėžutę, į kurios lizdus įjungus ausines (o jų buvo 2) paklausydavo žinių iš užsienio – Amerikos. O jie skleidė labai geras žinias: pakentėkite, greit būsite išvaduoti!

Mes, lietuviai, ištroškę laisvės, tikėjome jais, tais amerikonais, dėl kurių gražiausias ir geriausias Lietuvos jaunimas kentėjo KGB rūsiuose. Kiti apšlakstė krauju savo tėviškės žemę ir nelygioje kovoje žuvo čia už tai, kad netapo skrebais, nėjo į Raudonąją armiją ir mylėjo savo Lietuvėlę visų paniekintą, sutryptą ir kraujo prisigėrusią. Tai va, už tai būkime dar dėkingi iš dalies tai Amerikai, paleidusiai nepagrįstus pažadus. Aš visuomet prisimenu tėtės ir mamos žodžius, dažnai kartojančius mums vaikams: "Vaikeliai laikykitės 10 Dievo įsakymų ir nebūsite baudžiami. Neprižadėkite to, ko negalite išpildyti, o pridėję išpildykite, nors tektų ir kelnes parduoti. Tai va, vaikai. Būkite drąsūs ir mylėkite tėvus ir tėvynę". Sesė Elena (Bus daugiau)

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

RE/MAX
Above the Crowd!
FOUR SEASONS
REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

Istabiausias vaidmuo – būti mama

Motinos dienos proga Lietuvos šeimų ir tėvų dr-ja kartu su Moterų bendruomene "Bitės" kvietė visas Lietuvos mamas oriai ištarti: "Aš – mama". "Mes vienijamės su kiekvienos mamos žmogiškuoju orumu ir lenkiamės jos misijai", – sako Moterų bendruomenės "Bitės" vadovė, sei-

ra mama yra giliausia moters žmogiškosios egzistencijos prasmė ir uždavinys. Nes iš jos viskas atsiranda – ne vien fizine, bet ir dvasine prasme.

"Mama yra tas neaprepiamas pasaulis, kuriame užsi-
mezga nauja gyvybė, kur nuo pat pirmųjų akimirkų auga žmogaus asmuo. Klausyda-

Lietuvoje".

"Motinystė šiuolaikiniame pasaulyje susiduria su ypatingais iššūkiais. Mamos taip įsijungę į savo darbus (Lietuvoje dirbančių moterų nušimtis yra vienas iš didžiausių ES), karjeros darymą (vadovauti nori vis daugiau moterų – yra įvedamos moterų vadovavimo nušimtinės kvotos ES), visuomeninę veiklą, kad energijos šeimai lieka vis mažiau.

Motiniai vis sunkiau išlikti šiltų tarpusavio santykių kūrėja šeimoje. O vaikai ir vyras vis dar tikisi, kad motina visada turės nesenkančios kantrybės rezervuarą, kad sugers visą aplinkos grubumą ir mylės visus suprantančia, besąlygine meile.

Kas gali padėti mūsų motinoms išlikti švelniomis, mylinčiomis, stipriomis ir emociškai stabiliomis? Jų vyrai? Jų šeimos? Palaikantis visuomenės požiūris? Geriausia pagalba moteriai yra gyvenimas darnioje šeimoje", – sako socialinės apsaugos ir darbo ministerio patarėja Ramunė Jurkuvienė.

Veiklą "Bitės" pradėjo aplankydamas Panevėžio moterų pataisos namuose kalinčias mamas, Panevėžio slaugos ligoninę. Moterys planuoja aplankyti gimdymo namus, mokyklas, ligonines. **TSŽ inf.**

Seimo narė Vilijos Aleknaitės-Abramikienės spaudos konferencija, skirta Motinos dienai **Ntr. TSŽ**

mo narė Vilija Aleknaitė-Abramikienė.

Anot seimo narės, šiuolaikinėje visuomenėje moteriai tenka daugybė socialinių vaidmenų, moterys vadovauja įmonėms, bankams ir valstybėms. Tačiau kokias pareigas beužimtų moteris, jos istabiausias vaidmuo yra būti mama. Ir tai yra tas vaidmuo, kuris viešumoje rečiausiai pateikiama kaip moters pasiekimas, dažniausiai prisimenami kiti vaidmenys. Tačiau būti ge-

miesi mamos širdies tvinksnų dar negimę patyrėme pirmąsias emocijas. O, kad aplinkinis pasaulis bent kiek daugiau pasistengtų suteikti mamoms ir per jas gimiantiems gerų jausmų ir džiaugsmingų emocijų! – sako V. Aleknaitė-Abramikienė. – Kai kas šiuolaikiniame pasaulyje norėtų manyti, kad mama tėra indas, kuriame atsiranda kūdikis. Taip manantys net surogaciją laiko moraliai priimtiniu moteriai verslu – dėkui Dievui, dar ne

Klaidinga ir provokuojanti politika

NUOMONĖ

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,
kriminologė

Lietuviai gali išsinerti iš kailio – vis tiek lenkų politikams bus negana. Juk tikslas ne Vilnius ar Vilnija, o visos Lietuvos įjungimas į Lenkiją kaip buvo įjungti mozūrai politinė, geografinė, ekonomine ir kultūrine prasme.

Politikoje – Želigovskio veikla neįvertinta? Ne. Todėl nesusipratimai ir toliau nesi-
baigs.

Geografijoje – autonomijos siekis neįvertintas administraciniu valdymu? Ne. Todėl Vilnijos krašto savivaldybių lygyje vykdoma akivaizdi prolenkiška politika.

Ekonomikoje – jau vien Mažeikių naftos pardavimas lenkams (per amerikiečių ir rusų grandinę) kasdien auto-transporto savininkams kainuoja žymiai didesnėmis kainomis, nei aplinkinėse valstybėse, bei toje pačioje Lenkijoje. O tos kainos tuo pačiu metu formuoja ir labai kategorišką nuomonę tiek apie lenkų mažumą Lietuvoje, tiek

apie Lenkijos kaimynystę.

Kultūrine prasme lenkų siekis įteisinti savo kalbą Vilnijoje, lenkiškų pavardžių rašymą pasuose, ar bent dviejų lenkiškų raidžių įdiegimą į lietuvių abėcėlę, tai tos pačios pilsudskinės okupacijos pirmieji žingsniai. Kas seka toliau – žinome iš istorijos.

Išsilavinusiose iš okupacijų valstybėse buvę okupantai neįgyja nei pilietybės, nei turi savo politinių organizacijų. Tik vienintelėje pasaulyje Lietuvoje, vietoj atsiprašymo ir žalos atstatymo, yra "Rusų sąjunga" ir "Lenkų rinkimų akcija", kas įgalina buvusius grobikus dalyvauti valstybės politiniame gyvenime ir įtakoti įstatymleidystę. Toks neįtikėtinas politinis fenomenas Lietuvoje provokuoja buvusius okupantus net į atvirus išpuolius (Sausio 13 d., autonomijos kūrimą) arba Lygių galimybių įstatymo priedangą – į privilegijų reikalavimus.

Netgi po Europos Pagrindinių teisių agentūros (FRA) atliktų tyrimų ir paviešintų rezultatų apie tolerancijos mažumoms lygius visoje ES, netgi nustebinus visą Europą

3-4 kartais mažesne diskriminacija Lietuvoje nei Italijoje, Prancūzijoje ar Švedijoje.

Privalome elgtis taip, kaip elgiasi su okupantais viso pasaulio valstybės: • nesuteikti buvusiems okupantams pilietybės – ką padarė Latvija ir Estija; • kadangi pilietybės jau suteiktos – būtina papildyti Baudžiamąjį kodeksą lojalumą ginančiu straipsniu su sankcija atimant pilietybę; • suspenduoti ir panaikinti iš politinio ir visuomeninio gyvenimo "Rusų sąjungos" ir "Lenkų rinkimų akcijos" organizacijas; • įvesti administracinį valdymą Vilnijos krašto 4 rajonuose; • nutraukti bet kokį rusų ir lenkų bendruomenių finansavimą iš Lietuvos biudžeto lėšų, šių Lietuvos mažumų darželių, mokyklų ir kitų kultūros bei religijos įstaigų valstybinį išlaikymą perskirstant šias lėšas lietuviškoms Rytų Lietuvos organizacijoms.

Ir šias priemones būtina įgyvendinti nelaukiant nieko, nes jos visos yra ginant LR Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintas ne tik lygias teises, bet ir draudimą teikti privilegijas!

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Nesusikalbėjimo daugėja

Kanados konservatorių vyriausybė vis dažniau atmeta Jungtinių Tautų organizacijos sprendimus ir vertinimus. Daugelis Kanados visuomeninių organizacijų, visuomenės veikėjų, žmogaus teisių gynėjų rašo raginimo laiškus vyriausybei, kad ji už nederamą elgesį atsiprašytų JTO įgaliotinio. Atvykusį parengti studijos apie skurdą ir mitybą įgaliotinio atsainiai priėmė vyriausybės nariai, jo užduotį vertindami kaip nesusipratimą. JTO įgaliotinis kritiškai įvertino Kanados mitybos programas, tiksliau, jų nebuvimą. Vyriausybės ministrai atmeta priekaištus ir kaltina

neobjektyvumu.

Kanada taip pat atsisako dalyvauti JTO turizmo tarybos veikloje, protestuodama prieš Robert Mugabe paskyrimą šios pasaulinės organizacijos turizmo ambasadoriumi. R. Mugabe vardas siejamas su ilgamečio teroro veiksmais ir žmogaus teisių pažeidimais Zimbabvėje. Šiuo metu dėl tokių kaltinimų jam neleista keliauti po Europą. Konservatorių kritikai tvirtina, kad Kanados ir JTO nesutarimai padidėjo tada, kai konservatorių vyriausybė dėl vienašalės politikos prarado Kanados užimamą vietą JTO saugumo taryboje.

Verslas ir aplinkosauga - neatskirtini

Thomas Mulcair, NDP vadovas, su grupe partijos veikėjų lankėsi Albertos provincijoje, susipažino su naftos gavyba iš smėlio ir šio verslo paliekamais pėdsakais žemės paviršiuje, vandenyje, ore. Po susitikimų su provincijos vadovais, specialistais ir vietinių gyventojų atstovais parlamente aršus naftos gavybos plėtros kritikas sušvelnino savo pasisakymus. Neatmesdamas šios pramonės reikšmės Kanados ir provincijų ekonomikai, T. Mulcair įsitikinęs, kad galima siekti verslo ir aplinkosaugos suderinimo. Jo nuomone, vyriausybės nuolaidos verslui dėl aplinkosaugos taisyklių ir sumažintos gamtosaugininkų sprendimų bei kontrolės tei-

sės paliks ateities kanadiečiams labai sunkią užduotį. Jiems teks spręsti kaip, jei įmanoma, atgaivinti nuniokotus dirvos plotus, išvalyti nuo antrinių gavybos atliekų vandenį, orą; atstatyti visą šių Kanados rajonų pažeistą ekologinę pusiausvyrą bus neįmanoma. Nepataisomi gamtos nuostoliai, neigiami padariniai gyventojų sveikatai neišvengiami, jei nebus reikliau derinami verslo ir aplinkosaugos veiksmai. Protestuodami prieš aplinkosaugos taisyklių atsakymą verslo naudai pirmadienį, birželio 4, 400 Kanados aplinkosaugos organizacijų ir visuomenės veikėjų vienai dienai "užmigdė" savo tinklalapius internete.

Taksi vairuotojai – su mokslo laipsniais

Kai kviečiate taksi Toronte, didelė tikimybė, kad jums patarnauja medicinos daktaras ar verslo, vadybos specialistas su universitetiniu išsilavinimu. Toronto imigracijos srityje dirbantis advokatas R. Kurland, ištyręs 50,000 taksi vairuotojų išsilavinimo duomenis, pateikia įdomią statistiką. Pagal jo studiją, Toronte taksi vairuotojais dirba daugiau kaip 200 medicinos ir kitų sričių mokslo daktarų, mokslo laipsnius įgijusių šalyje, iš kurios atvyko. Pagal ad-

vokato duomenis, 14% imigrantų taksi vairuotojų turėjo žemesniojo universiteto mokslo laipsnį (Bachelor's), 5% – aukštesnįjį (Masters degree). Vienas iš 2 taksi vairuotojų – imigrantas, 1 iš 3 gimęs Indijoje, Pakistane ar Irane. Studija patvirtina, kad imigracijos ir imigrantų įtvirtinimo programos dar neatlieka savo paskirties, padedant imigrantų turimą išsilavinimą ir profesinius įgūdžius panaudoti visuomenės ir pačių atvykusiųjų gerovei.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ ieškiniiai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentai ir įgaliojimai
- ◆ palikimų administravimas
- ◆ nekilnojamo turto sandoriai
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Sveikiname
KONSTANCIJĄ BLEKAITIENĘ
garbingo 100 metų
jubiliejaus proga.
Linkime sveikatos, stiprybės ir daug
šviesių dienų.
KLKMD-jos Hamiltono skyriaus
katalikės moterys

Gegužės 12 d. didžiulis būrys šokėjų (jų buvo arti 300), Pasaulio lietuvių centro (Lemonte) Ritos Riškienės salėje susirinkusius žiurovus vedė "Šokių šventės keliu". Susiburti visiems kartu pakvietė lietuvių tautinis ansamblis "Grandis". Susirinkę šokio mylėtojai, mažųjų šokėjų tėveliai ir didžiųjų draugai stebėjo Buffalo Grove "Laumės", Čikagos "Grandies", "Lėtūno", "Suktinio", Indianapolis "Trepziuko" ir "Vijūno" bei Lemont "Spindulio" šokėjus, nuo mažiausiųjų iki pagyvenusių. Nuotraukoje – "Grandies" šokėjai

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos kėgliavimo (bowling) klubas užbaigė 2011-2012 sezoną. Pokylis įvyko gegužės 12. Šių metų "playoff" čempionai yra (iš k.) John Berlettano, pirmininkas Harold Celtorius, komandos kapitonė Ann Engel, Rachelle Bilodeau, Antanas J. Mickus, Nadia Rochon ir Peter Laurinaitis
Ntr. Stanley Rašytinio

Argentina

SUSIVIENIJIMO lietuvių Argentinoje tautinių šokių ansamblis "Dobilas" ruošia Joninių šventę, kuri vyks SLA patalpose birželio 23 d., 8.30 v.v. Dalyvaus taip pat iš Urugvajaus lietuvių tautinių šokių ansamblis "Ažuolynas", ir kitų draugijų šokių ansambliai. Bus šiai progai pritaikytų žaidimų.

SLA DRAUGIJOS 98-ųjų metų sukaktuvės, liepos 1, 10.30 v.r., Aušros Vartų parapijoje, Mišios už mirusius narius. Liepos 29 d., 1 v.p.p., SLA patalpose vyks meninė sukakties programa ir sukaktuviniai pietūs. Dalyvaus mūsų tautinių šokių grupės "Dobilukai", "Dobilas" ir "Gintaras". Gros muzikos grupė "Los Tucanes".

GEGUŽĖS 19 D. Argentinos Lietuvių jaunimo sąjunga (ALJS) išsirinko naują valdybą 2012-2013 metams: pirmininkas – Juan Pablo Luna Pupelis (Argentinos lietuvių centras), vicepirmininkė Eunice Casandra Linkevičiūtė (Susivienijimas lietuvių Argentinoje), sekretorė Aniela Remorini Gasiūnaitė (Lietuvių draugija "Nemunas"), išdininkė Karen Sudnius (Susivienijimas Lietuvių Argentinoje), nariai Micaela Campagna (Lietuvių draugija "Mindaugas"), Valentin Angeloni (Lietuvių draugija "Mindaugas"), Nicolas Cabrera Dulke (Lietuvių draugija

"Nemunas"), Augustina Dariana Espelet (Laisva Lietuva, Tandil), Mariana Carolina Nieva Tamašiūnas (Argentinos lietuvių centras). Naujas el.paštas: aljsajunga@hotmail.com.

BIRŽELIO 23 D. vyks 7-asis Bendruomenių bibliotekų susitikimas Casal de Catalunya de Buenos Aires patalpose, kuriame dar kartą dalyvaus mūsų draugijos atstovai.

BALANDŽIO 24 D. mirė a.a. Ladislava Gasėnaitė-Balčiūnienė. SLA valdyba reiškia gilią užuojautą dukroms Monikai ir Suzanai bei visai šeimai. **SLA inf.**

Australija

SYDNEY MIESTO LIETUVIAI papuoštoje Lietuvių klubo salėje šventė Motinos dieną. Visas atvykusias motinas pasitiko LB apylinkės valdybos nariai ir įteikė joms gėlių. Programa pradėta vietos

lietuvių choro "Daina" sudainuota daina. Ižanginį žodį tarė LB apylinkės valdybos pirm. dr. Ramutis Zakarevičius, negailėdamas gražių ir šiltų žodžių mamoms. Toliau choras "Daina", vadovaujamas chorvedės Birutės Aleknaitės, akompanuojant muzikui Wojciech Wisniewski, padainavo: *Pradės aušrelė aušti, Už jurių marių, Iš rytų šalelės, Lietuva, Viešpaties lelija, Kur tas kelelis pilkas, Žilvino meilė, Žiburėlis, Karvelėli mėlynasis* (solo Joe Blansjaar), *Susitikti tave norėčiau* (solo Gary Penhall). Visus maloniai pradžiugino jaunas muzikantas Donatas Kuzinkovas, pagrojęs saksofonu. Eilėraščių padėklavo LB apylinkės valdybos narė Aušra Vegienė. Po meninės programos loteriją vedė choro "Daina" valdybos pirm. Albina Liutackienė. **JA**

Švedija

LIETUVOS AMBASADA Švedijoje kartu su švedų leidykla "B. Walhströms" gegužės 29-30 d.d. Stokholme surengė rašytojos Rūtos Šepetys romano *Tarp pilkų debesų* su-tiktuves ir skaitytojų susitikimus su autore. R. Šepetys dalinosi knygos, pasakojančios apie lietuvių tremtį Sibire, rašymo patirtimi. R. Šepetys knygos pristatymą Stokholme parėmė Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

URM inf.

London, ON
TUOKTIS ruošiasi mūsų parapijietė Teresė Naruševičiūtė su Allen Long.
JONINĖS rengiamos birželio 24, sekmadienį, jau įprastoje vietoje – Laisvio Sergio dvare, 660 Sunningdale Road East. Tą sekmadienį ten bus ir mūsų sekmadienės Mišios 1 v.p.p.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIU MIŠIOS aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
BIRŽELIO 17, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už Petrašiūnų mirusias mamas. **Inf.**
Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA KREDITO KOOPERATYVAS LTD
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 75 MILIJONUS DOLERIŲ
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ

MOKAME UŽ:	TFSA PALŪKANOS:
taupomąją sąskaitą 0.25%	Variable – 1.50%
čekių sąskaitą iki 0.25%	1 metams – 2.00%
INDĖLIAI:	2 metams – 2.15%
90 dienų indėlius 0.50%	3 metams – 2.35%
180 dienų indėlius 0.50%	4 metams – 2.50%
1 m. term. indėlius 1.60%	5 metams – 2.75%
2 m. term. indėlius 1.75%	
3 m. term. indėlius 2.25%	
4 m. term. indėlius 2.40%	
5 m. term. indėlius 2.50%	
RRSP ir RRIF	
(Variable) 0.50%	
1 m. ind. 1.60%	
2 m. ind. 1.75%	
3 m. ind. 2.25%	
4 m. ind. 2.40%	
5 m. ind. 2.50%	
PASKOLAS	
Asmenines nuo 3.25%	
Nekiln. turto 1 m. 3.25%	

*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
*Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 6 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE TINKLAPIS: www.talka.ca

TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated
RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.
► visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
► konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
► dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai
905-845-4201 • 1-888-384-4444
www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

“Dar nepareiname, dar tik išiname”

Poeto žodžiais atsisveikino abiturientai

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientų išleistuvės įvyko penktadienį, birželio 1, Toronto Prisikėlimo parapijoje. Mišias abiturientams ir jų tėveliams bei artimiesiems 6 v.v. aukėjo prel. Edmundas Putrimas su klebonu kun. Juozapu Marija Žukausku, OFM, Lietuvos kankinių parapijos klebonu kun. Vytautu Staškevičiumi ir kun. Kazimieru Kasparavičiumi, OFM. Giesmių eigai vadovavo ir giedojo Austė Grigutyte, akompanavo Danguolė Radtke. Klebonas kunigas Juozapas Žukauskas, OFM, pasakė progai pritaikytą pamokslą, skaitinius atliko lit. kursų abiturientės Lina Samonytė, Julija Degutyte ir Danielė Punkrytė. Abiturientai nešė prie altoriaus jiems prasmingas aukas, nuoširdžiais žodžiais apibūdintas tikinčiųjų maldoje.

Po Mišių nusileidę į salę tėveliai ir svečiai pagerbė įžygiavusius abiturientus. Aštuntąją klasę baigė Audrius Ažubalis, Emilija Biga, Adrian Butrimas, Rasa Gaulyte, Austė Grigutyte, Lukas Janowicz, Jonas Juodis, Vismantas Kuznecovas, Karolina Lukošūtė, Nida Nausėdaitė, Alma Paliulytė, Aidan Slapšys ir Žara Sukauskaitė. Aukštesniųjų lituanistinių kursų dvylikto skyriaus abiturientės: Joana Ažubalytė, Julija Degutyte, Justina Melkytė, Danielė Punkrytė, Lina Samonytė ir Sandra Vigelytė.

Susirinkusius pirmiausia pasveikino mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė. Visiems sugiedojus Kanados ir Lietuvos himnus, ji išvardino visus garbės svečius ir pakvietė tolesnei vakaro eigai vadovauti Nidą Kartavičienę. Po Lietuvos garbės konsulo Toronte Pauliaus Kuro sveikinimo žodžio, maldą prieš vakarienę sukalbėjo Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. Vytautas Staškevičius. Visiems

Garbės svečiai Maironio mokyklos užbaigime (sėdi iš k.) Lietuvos garbės konsulas Toronte Paulius Kuras, Prisikėlimo parapijos valdybos atstovas Jurgis Valaitis, Dalia Valaitienė, LVK užsienio sielovados delegatas prel. Edmundas Putrimas; stovi Klara Deksnienė, KLF tarybos pirmininkas Kazimieras Deksnys, KLB Toronto apylinkės valdybos atstovas Audrius Vaidila, Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Juozapas Marija Žukauskas, OFM

pavalgius Genutės Kobelskienės paruoštą skanią vakarienę, prasidėjo iškilmingoji vakaro dalis.

Aštuntojo skyriaus mokytoja Rima Žemaitytė-DeJuliis tarė jautrų žodį apie visus savo mokinius, pakvietė savo padėjėją Vidą Naudžiūnaitę ir vedėją A. Šimonėlienę padėti įteikti diplomus bei gėles. Kanados lietuvių fondo tarybos pirmininkas Kazimieras

Nida Kartavičienė vakaro vedėja

Deksnys jiems įteikė fondo dovanas (po \$25). Giedra Paulionienė įteikė Rasai Gaulytei Antano Rinkūno premiją, Emilijai Biga Lidija Puteiryte įteikė Algio Puterio premiją, o Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos švietimo vicepirmininkė Virginija Zubrickienė įteikė S. Bubelienės premiją Austei Grigutytei. Taip pat aštunto skyriaus abiturientams “Para-

mos” kredito kooperatyvas paskyrė kiekvienam po \$100, akademinį kalkulatorių bei \$1000 pažymėjimą, jei paskolą imtų iš “Paramos” kredito kooperatyvo perkant pirmąjį namą. Prisikėlimo kredito kooperatyvo dovana – \$50 kiekvienam abiturientui.

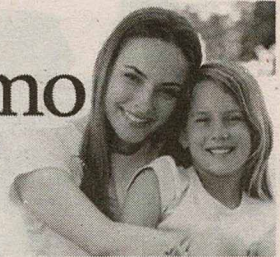
Aštuntojo skyriaus vardu abiturientai Rasa Gaulyte ir Audrius Ažubalis prisiminė lituanistinės mokyklos dienas, ką jie išmoko, o atsisveikindami perdavė mokyklos raktus 7-ojo skyriaus atstovams Emilijai Degutytei ir Simui Punkriui. Pagal tradiciją visi abiturientai nulipę nuo scenos įteikė savo tėveliams ir mamytėms mokytojų padovanotas rožes.

Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientės pasveikino mokytoja Brigita Ručinskienė, o jiems diplomus ir gėles įteikė jos padėjėjos Justė Kisielytė ir Rasa Kapeniak. K. Deksnys įteikė KLF dovanas, A. Rinkūno premiją jo dukra Giedra įteikė Julijai Degutytei, Lidija – savo tėvo vardu įsteigtą A. Puterio premiją Joanai Ažubalytei, V. Zubrickienė – S. Bubelienės premiją Sandrai Vigelytei. Kredito kooperatyvas “Parama” padovanojo kiekvienam po \$200, Prisikėlimo kred. kooperatyvas – po \$100, KLF – irgi po \$100.

Nukelta į 11-tą psl.

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelnų padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.65%
2 metų	1.90%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.55%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

GIC INDĖLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.50%
2 metų	1.80%
3 metų	1.95%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%
18 mėn. GIC mokame	1.75%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo 5.50%
Sutarties paskolas nuo 7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu
1 metų 2.80%
2 metų 3.25%
3 metų 3.35%
4 metų 3.35%
5 metų 3.50%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.80%

Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.25%

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.80%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmadieniai 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Antradieniai 9:00 - 3:30
Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmadieniai 9:00 - 12:30

DĖMESIO – NAUJAS

VASAROS DARBO LAIKAS

Nuo 2012 m. birželio 30 d.
iki rugsėjo 1 d. (įskaitant)

ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME

NEDIRBSIME

Birželio 30 d., liepos 1 ir 2 d.

MŪSŲ TIKSLAS NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

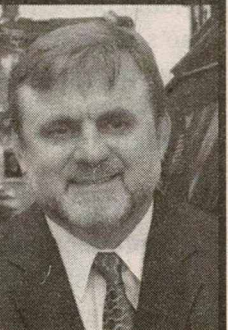
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS

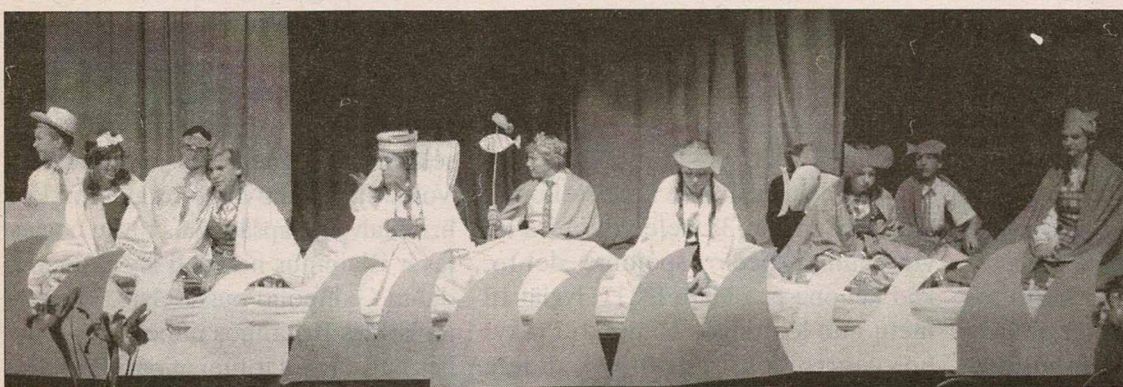
Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative
(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

Tel. tiesiogiai:

416-568-1604

Meninę programą atlieka aštuntojo skyriaus moksleiviai, suvaidindami baladę *Jūratė ir Kastytis* Ntrs. R. Jonaitienės

GEDIMINAS KURPIS

Turkija šiais laikais yra išsidėsčiusi Azijoje – Anatolijos pusiasalyje ir Europoje – prietiltyje aplink Istanbulą. Kas tose žemėse dėjosi prieš devynis tūkstantmečius, vienas Dievas težino, archeologai ir istorikai tik spėlioja, na, o turistams nelabai tai rūpi. Vėlesni čiabuviai paliko daugiau savo buvimo ženklų nei tik apgraužtus kaulus ir nuodėgulus, o juos radę archeologai galėjo sudėstyti įdomesnių istorijų.

Ilga ir įvairi Turkijos istorija trumpai

Septintuoju tūkstantmečiu prieš Kristų Anatolijoje atsirado pirmasis (ar bent vienas iš pirmųjų) pasaulio miestas, vardu *Catalhujuk*. Akmens amžiuje gyventojai vertėsi medžiokle, žvejyba, javų ir gyvulių auginimu. Rasta titnago durklų su kaulo kriaunomis. Vario ir žalvario amžių (5500-1200 m. pr. Kr.) palikimas jau turtingesnis – papuošalų, diržo sagčių, (mirties ir atgimimo deivių) statulėlių, samčių, indų, ginklų, keramikos. Apie 1900 m. pr. Kr., plėsdami savo valdas ir prekybos tinklą atkeliavo asirai, kurie jau sugebėjo rašyti dantiraščiu (*cuneiform*) ant molio plytelių. XVIII-XII š. pr. Kr. Anatolijoje ir už jos ribų gyvavo hetitų imperija su sostine Hattušaš (dabartinė Bogazkale, Kapadokijoje). Jai žlugus iš Kaukazo atkeliavo armėnai, kurdai, iš Graikijos – frigai, nuo Dunojaus – keltai, persai į Anatoliją plėtė savo imperijos ribas.

Graikai jau nuo XII š. pr. Kr. steigė nedideles kolonijas (Smyrną, Efezą, Troją ir kt.) Anatolijos vakariniame pakraštyje. IV š. pr. Kr. makedoniečiai su Aleksandru Didžiuoju užkariavo Anatoliją ir nužygiavo tolyn į Egiptą bei Indiją. II š. pr. Kr. atkeliavo romėnai, kurie pasisavino graikų dievus juos „perkrikštiję“ romėniškais vardais. Vėliau, valdant imperatoriui Konstantinui, 311 m. baigėsi krikščionybės persekiojimas, dar vėliau Bizantijos (Rytinės Romos) imperija atsiskyrė nuo Romos, o krikščionybė tapo imperijos religija.

1071 m. turkai-seliukai, atkeliavę iš Mezopotamijos ir Persijos, nugalėjo romėnus prie Manzikerto ir įsteigė Anatolijoje Osmanų (Osmanų) imperiją, kuri vėliau plėtėsi ir Balkanų pusiasalyje. Osmanų imperijoje buvo įvesta Islamo religija (*sunni* šaka), kuri vyrauja ir dabartinėje Turkijos respublikoje. Osmanų imperija pasiekė savo galybės viršūnę prie sultono Suleimano Didžiojo (*Suleyman the Magnificent*, 1520-1566), vėliau pradėjo smukti, bet išsilaiškė iki XX š. pradžios.

Po I Pasaulinio karo Turkija stengėsi tapti nepriklausoma. Vadovaujami gen. Mustafa Kemal (1881-1938), turkai išstūmė (arba gražiuoju, sutartimis išprašė) graikus, britus, prancūzus ir italus, ir pasiskelbė demokrati-

Turkija – istorijos chameleonas

ne respublika. Mustafa Kemal, išrinktas pirmuoju prezidentu, pradėjo Turkiją moderninti: pakeitė ottomanų arabišką dailę lotynišku raidynu, panaikino religinius įstatymus mokyklose bei teismuose, steigė mokyklas ir universitetus, įvedė privalomą pradinį mokslą (1920 m. raštingų turkų buvo

Mustafa Kemal Atatiur – Turkijos respublikos tėvas

vos 5 nuošimčiai), privalomą karo tarnybą vyrams, suteikė moterims lygias teises su vyrais, pakeitė aprangos reikalavimus. Už tai jam seimas suteikė asmenišką titulą „Atatiurk“ (lietuviškai būtų *Turkijos tėvas*), padovanojo gražią jachtą ir apgyvendino puikiuose *Dalmabahçe* rūmuose.

Turkijos žemės turtai ir požemiai

Daug žmonių, net ir patys olandai, pripažįsta, kad tulpės atkeliavo iš Turkijos. Bet nedaugelis žino, kad ir lelijos bei vyšnių medžiai taip pat Turkijos „eksportai“. Bent man tai buvo staigmena. Maloni staigmena, nes rytais viešbučiuose šalia apelsinų sulčių visuomet būdavo ir labai skanių, gaivinančių, truputį rūgštokų, vyšnių sulčių. Turkijos gamtovaizdis įvairus, daug pušynų, ganyklų, plotai užsodinti saulėgražomis, javais, arbūzais, bet nemažai ir dykynių, pajvairintų titnago, granito bei marmuro kasyklų pastatais.

Neseniai žiniasklaida skelbė apie smarkų žemės drebėjimą rytinėje Turkijoje su 600 žuvusių. Ir turbūt niekas nesistebėjo, nes Turkijoje žemė dreba gana dažnai. 1999 metais Izmit miestyje netoli Istanbulo Richter 7.4 balų stiprumo žemės drebėjimo metu žuvo net 25,000 žmonių. 1509 metais Istanbulė buvo 10,000 žemės drebėjimo aukų, sugriuvo miesto sienos, 100 mečečių. Geologai pranašauja Istanbului kitą žemės drebėjimą, kuris 2030 metais sieks 7.6 balų (Richter).

Anatolijos pusiasalyje stumdosi, trinasi, brūžinasi net trys tektoninės plokštės. Pietuose „Arabijos plokštė“ stumiasi šiaurės link ir atsitrenkia į trikampio formos „Anatolijos plokštę“, kuri juda į vakarų pusę. Pusiasalio šiaurinėje dalyje „Eurazijos plokštė“ stumiasi į rytus. Karts nuo karto tos plokštės bejudėdamos įstringa, ir kada besisprausdamos tolyn staiga atsilaisvina, sudrebina visą aplinką.

Pačiame Anatolijos centre, Kapa-

dokijoje, yra įdomių žemės paviršiaus formų. Prieš daugelį tūkstančių metų išsiveržę keturi ugnikalniai stora lavos ir pelenų danga užklojo nemažą plotą. Vėliau sniegas, vėjas ir lietus išgraužė toje dangoje takus ir griovius, išskaptuodami įvairias „skulptūras“, kurios dabar ypač domina turistus. Taip pat Turkijoje yra ir karštų bei šaltų įvairiais mineralais prisotintų požeminių šaltinių, kuriuos jau romėnai išnaudavo gydymuisi bei pramogavimui.

Kelionės pradžia

Keliavau vėl su „Cosmos“ bendrove pagal jų pasiūlytą dviejų savaitių maršrutą. Bet šį sykį jau iš Toronto išskridau turkiškos skrydžių bendrovės lėktuvu. Jaunos paslaugios palydovės prisipažino, kad pilvo šokių nemoka, bet lėktuve buvo specialūs virėjai, sutikę mus prie įėjimo su baltomis „šefų“ kepurėmis, kurie mums šviežiai paruošė skanius trijų patiekalų pietus pagal dailiai išrašytą valgiaraštį su vynu (ar vyšnių sunka).

Kai nusileidome Istanbulo tarptautiniame „Atatiurk“ oro uoste, turėjome pirmiausia įsigyti turkišką vizą. Daugumai ji kainuoja 10 svarų sterlingų arba 20 JAV dolerių, Vokietijos ir Rusijos piliečiams nekainuoja nieko, o kanadiečiams (nesužinojau, kodėl)

nieji keliautojai dar išsiruošė tą vakarą į miestą, bet dauguma nutarė pailsėti prieš rytojaus kelionę su „negailėstingu“ tvarkaraščiu (6.00 val. keltis, 6.30 val. lagaminus už durų ir pusryčiauti, 7.30 val. išvažiuojame).

Pirma kelionės diena

Beveik visą pirmą kelionės dieną važiuojome Turkijos „prietilčiu“ Europoje. Iš Istanbulo išvažiuojome gana greitai. Kelias geras, automobilių daug, bet visi važiuoja beveik vienodu greičiu, nekeitė takų, nestabdė be reikalo. Po valandos jau važiuojome laukais, Marmuro jūros pakraščiu. Danguje nė vieno debesėlio, mažiau automobilių, nedaug ir namų. Kartkartėmis pravažiavom mažus miestelius. Per visas dvi savaites mus kas pora valandų išleisdavo „paminklinti muskulų“, o vidurdienį sustodavome užvalgyti. Turkijoje pakelėse yra daug benzino stotelių, prie kurių visuomet būna valgykla (mėsainių ir dešrainių nemačiau, bet užtat būna kelių rūšių „šiškebapų“ ir kartais pizzas) ir parduotuvė (vandens, nealkoholinių gėrimų, sausainių, šokolado, „Turkish delight“ saldumynų).

Ankstyvą popietę privažiavome šios dienos planuotą tikslą – Gallipolio pusiasalį, kur nuo 1915 m. balan-

Turkų karių kapinės Gallipolyje

net 60 JAV dolerių. Iš oro uosto į viešbutį, maždaug 25 km, vežė „Cosmos“ autobusas, bet Turkijoje ir taksi yra nebrangūs (būtų kainavę apie 40 turkiškų lirų arba 23 doleriai). Pavakaryje sutikom kelionės draugus, mūsų palydovą Erol ir vairuotoją Mehmet prie stiklo skanaus, bet ne alkoholinio gėrimo. Šia proga mums buvo paaiškinta, kad Turkijoje galima beveik visur už paslaugas ir prekes mokėti (naujomis) turkiškais liromis (YTL), eurais arba JAV doleriais. Pinigų vertė apskaičiuojama kasdien besikeičiančios valiutų rinkos paskelbtais duomenimis. Vėliau pastebėjau, kad kai kurios kainos pažymėtos tik eurais. Taip pat nepatarė gerti vandens iš čiaupo, bet vandens plastikiniuose puslitrinuose buteliukuose galima buvo įsigyti visur už 0.5 ar 1 YTL.

Tame susirinkime išsiaiškinome, kad tarp mūsų, 32 keleivių, nėra nė vieno amerikiečio (spėjome, dėl to, kad kelionė prasidėjo IX.11, lygiai 10 metų nuo lemtingos Niujorko Prekybos centro bokštų griūties), didelė dauguma naujazelandiečiai ir australai, ketvertas britų ir aš. Keli jaunes-

džio iki 1916 m. sausio vyko smarkūs mūšiai tarp D. Britanijos imperijos (britai, australai, naujazelandiečiai, indai, niufoundlandiečiai) bei Prancūzijos ir Osmanų (turkų) imperijos, kuriems padėjo Vokietija ir Austro-Vengrija. Jau pakeliui autobuse mums rodė porą įdomių dokumentinių filmų apie šiuos mūšius, ir mano bendrakeleivius labai domino australų bei naujazelandiečių karių kovos, kapinės bei paminklai, bet aš nutariau trumpinti, kad ir labai įdomią Gallipolio istoriją.

Trumpai. 1914 metais Pirmasis britų admiraliteto lordas Winston Churchill, gavęs netikusią žvalgybos informaciją, nutarė užimti perėjimą iš Egėjo į Juodąją jūrą, t.y. perimti Dardanėlių ir Bosforo sąsiaurių ir Marmuro jūros kontrolę iš turkų, kad galėtų sėkmingiau padėti Rusijai kariauti su Vokietija. Plane buvo numatyta, kad britų laivynui apšaudžius turkų pozicijas ir išlaipinus nedidelį kariuomenės dalinį Gallipolio pusiasalyje, jo gynėjai išsigąs Britanijos imperiškos didybės bei galybės ir tuojau pasiduos. Bet taip neįvyko. **(Bus daugiau)**

(Ntrs. autorias)

SKAUTŲ VEIKLA

Kanados rajono "Gedimino" draugovės prityrę skautai po įžodžio, kuris įvyko gegužės 26 d. iškyloje prie Hamiltono; vadovai – Romas Otto (kairėje) ir Mindaugas Leknickas (dešinėje)

Lietuvos skautų ir skaučių vadovės pasitarime su būsimos 2013 m. Tautinės stovyklos viršininku. Nuotrauką atsiuntė B. Stundžia

SPORTAS

"Anapilio" sporto klubo laimėtojai ŠALFASS varžybose

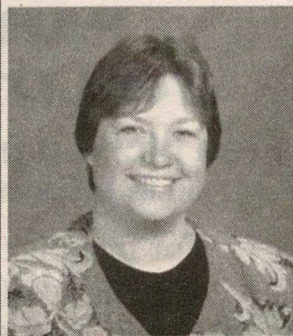
Gegužės 19-20 d.d. Klyvlande vykusiose ŠALFASS jaunučių krepšinio varžybose dalyvavo ir puikiai pasirodė lietuvių sporto klubas "ANAPILIS". **Sidabro medalį** iškovojo vaikučių iki 8 m. amžiaus komandos žaidėjai: L. Bazarauskas, V. Gelažauskaitė, A. Nevulis, D. Pangonis, T. Kuznecovas, A. Kružikas, o treniravo P. Vilkelis; **sidabro medalį** iškovojo iki 10 m. amžiaus komandos žaidėjai: J. Ažubalis, A. Balaišis, J. Gelažauskas, N. Kibildis, A. Kružikas, N. Povilonis, o treniravo V. Kibildis ir J. Balaišis; **bronzos medalį** iškovojo iki 12 m. amžiaus mergaičių komandos žaidėjos: G. Ivanova, M. Lovtsova, L. Miliukaitė, K. Moore, M. Moore, A. Vilkelytė, o treniravo P. Vilkelis ir M. Moore; **6-tą vietą** užėmė berniukų iki 12 m. amžiaus komandos žaidėjai: R. Povilonis, L. Valančius, M. Žukas, T. Odgar, J. Vos, E. Undzys, o treniravo V. Povilonis; **sidabro medalį** iškovojo mergaičių iki 14 m. amžiaus komandos žaidėjos: B. Banytė, A. Grigutyte, L. Ivaniukas, L. Jarec-

kaitė, E. Ougrinov, G. Mickevičiūtė, V. Mitrulevičiūtė, o treniravo R. Jareckas ir D. Ougrinov; **aukso medalį** laimėjo berniukų iki 14 m. amžiaus komandos žaidėjai: A. Ažubalis, A. Craig, P. Stasiulevičius, D. Intas, C. DeRoss su padėjusiom mergaitėm L. Jareckaitė ir E. Ougrinov, o treniravo J. Ažubalis ir M.

Leknickas; **aukso medalį** laimėjo mergaičių iki 16 m. amžiaus komandos žaidėjos: K. Forsyth, K. Gilmor, J. Horner, J. Horner, E. Miliukaitė, M. Mitrulevičiūtė, A. Grigutyte, L. Jareckaitė, E. Ougrinov, G. Mickevičiūtė, o treniravo W. Horner ir J. Forsyth.

Aukso medalį jau trečiai metai iš eilės laimėjo berniukų iki 16 m. amžiaus komandos žaidėjai: D. Grigutis, R. Horner, A. Petronis, J. Jareckas, R. Rėkus, L. Vilkelis, o treniravo P. Vilkelis ir R. Petronis. **Inf.**

ROYAL LEPAGE

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Savings • Mortgages GICs • Investments Wealth Management

PARAMA

Like a bank – except for all the fees

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.80%
2 metų	2.00%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.70%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĒLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.80%
2 metų	1.90%
3 metų	2.20%
4 metų	2.25%
5 metų	2.50%
1 metų iškeičiamas	1.55%
1 metų JAV dolerių	0.60%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.35%

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.95%
1 metų	3.00%
2 metų	3.25%
3 metų	3.35%
4 metų	3.35%
5 metų	3.60%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

TERMINUOTI INDĒLIAI

30–89 dienų	0.40%
90–179 dienų	0.50%
180–269 dienų	0.60%
270–364 dienų	0.60%
1 metų	1.10%
2 metų	1.25%
3 metų	1.60%
4 metų	1.80%
5 metų	2.10%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	
1 metų	1.80%
2 metų	2.00%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.70%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

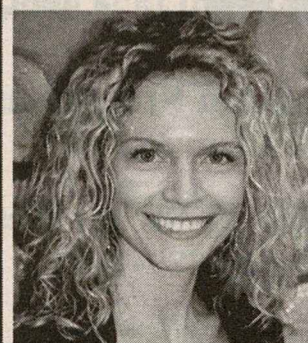
PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$200,000,000

ORTODONTĒ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Labdaros slaugos namų dešimtmečio "Auksinio pokylio" komitetas Palais Royale patalpose, kur 2012 m. birželio 2 d. vyko lėšų telkimo renginys. Priekyje sėdi (iš k.) Giedra Paulionienė, kopirm. Mary Anne Kušlikienė, kopirm. Angelė Abromaitytė, Aušra Karkienė. Stovi (iš k.) Gail Jaseliūnas, Genė Kobelskienė, Zita Semeniuk, Judita Kavaliauskienė, Dalia Vaškevičiūtė, Dalia Valadkienė, Raminta Nakrošienė, Rūta Vaišvilaitė, Rima Pilipavičius

Ntr. D. Puterienės

LABDAROS FONDO ŽINIOS

• "Auksinis pokylis" birželio 2 d. susilaukė 215 dalyvių. Tyliosios varžytinės sutelkė \$9,100 lėšų slaugos namams. Labdaros fondo pirm. Gražina Laurinaitytė, vicepirm. Algimantas Nakrošius bei visi valdybos nariai dėkoja šio pokylio rengėjoms už įdėtą nuoširdų darbą, pradėtą prieš dvejus metus.

• Dėkojame aukotojams, kurie prisidėjo prie šio vajaus: po \$500 – Loreta ir Kęstutis Draudvilai, Dalia ir Algis Nausėdai (Liūdos Daunienės atminimui); \$400 – Doris ir Frank Kalamut; \$250 – Paulius Kuras; \$150 – Aldona Vaitonienė; \$100 – Jūratė ir Kasytis Batūros.

• Labdaros fondo valdybos posėdis – birželio 19 d., 7 v.v.

• "Auksinio pokylio" komiteto posėdis įvyks birželio 26, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos patalpose. GP

Waterside **DENTAL** *9th Line* **DENTAL**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171	(905) 785 3900
1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca	3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

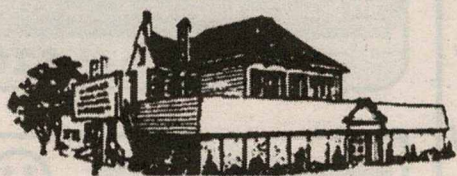
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

AŲA
ZIGMUI KALVAIČIUI
mirus,

jo žmoną, mūsų būrelio narę, skautininę, sesę Marytę Kalvaitienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Hamiltono skautininkių "Šatrijos raganų" būrelis

MIRTIES PRANEŠIMAS
AŲA
OTONAS KYMANTAS

po sunkios ligos mirė š.m. birželio 1 d. Liūdesyje paliko žmoną IRMĄ ir gimines.

Ilsėkis ramybėje –

ŠEIMA

MIRTIES PRANEŠIMAS
AŲA

LIUDAS KULNYS

mirė, sulaukęs 86 m. Anksčiau (2008 m.) mirė jo žmona Julijona Jasaitytė. Liūdi brolis Antanas, sūnėnai bei dukterėčios Šiauliuose, Lietuvoje; pusbrolis Vytautas Kulnys Toronte, Kanadoje. Anksčiau mirė jo brolis Aleksas, sesuo Adolfina ir tėvai Antanas ir Apolonija. Liudas gimė Radviliuose, Lietuvoje ir imigravo į Sudbury, Ontario provincijoje 1948 m., kur jis dirbo INCO (dabar Vale) Frod kasyklose daugiau kaip 30 metų. Jis buvo ilgametis Christ the King parapijos narys Sudburyje. Ten liko jo ypatingai geri draugai Betty ir Mel O'Reilly, kuriems šeima dėkinga už rūpestį velioniu.

Jis buvo pašarvotas Jackson and Barnard laidotuvių namuose Sudbury, kur birželio 1 d. vyko maldos priekarsas. Palaidotas Sudbury miesto Civic Cemetery. Vietoje gėlių, jo atminimui galima aukoti Alzheimer's draugijai.

Šeima

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ar atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

PARCELS TO LITHUANIA

Free pick-up from Toronto area
27 SELBY RD., BRAMPTON, ON L6W 1K5

For free pick up in your area* please call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

or email to pysanka.inc@gmail.com

*Certain restrictions apply

\$300 off

COUPON For 1 parcel

\$300 off

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientų pabendravimas su Mišių aukotojais kalbant malda "Tėve mūsų"

Ntr. R. Jonaitienės

Atkelta iš 7-to psl.

Joanai Ažubalytei, Linai Samonytei, Justinai Melkytei ir Julijai Degutytei tarus atsiseikinimo žodžius kursančių vardu, aštuntos klasės abiturientai suvaidino baladę "Jūratė ir Kastytis", o dvyliktos klasės abiturientės parengė vaidinimą "Mergaičių nakvynė".

Po meninės programos, A. Šimonėlienė pasveikino ilgai mokykloje dirbusias mokytojas: Vidą Valiuliene (dirbo 35 m.), Ireną Petrauskienę (25 m.). Pasveikintos buvo Julija Valiulytė (10 m.), Vida Kairienė (10 m.), Lidija Puterytė (5 m.), Rasa Kapeniak (5 m.). Atsiseikinta su padėka mokytojų padėjėjoms, mokyklos administracijos ir tėvų komiteto talkininkėmis Ramune Stravinskienė (17 m.), Vida Naudžiūnaite (4 m.), Jolita Žabiene (4 m.), Virginija Zenkevičiūtė-Saccocia (3 m.), Nida Kartavičiene (2 m.) ir Rasa Aleknevičiūtė (1 m.). Pagerbtos taip pat tėvų komiteto pirmininkė Dalia Ažubalienė (11 m.) ir narė Kristina Dambaraitė-Janowicz, kurios atsiseikina su mokykla. Padėkota Arui Nausėdūi ir Ričardui Punkriui už 5 metų darbą komitete.

Taipgi padėkota Dainai ir Romui Puteriams, ilgamečiams mokyklos fotografams, bei visiems prisidėjusiems prie išleistuvių ruošos, Kaziui Sendai už tinklalapio tvarkymą, Rimai Žemaityte-DeJuliis ir Jurgiui Kuliešiu už metrašio paruošimą ir išspausdinimą.

Po D. Ažubalienės nuoširdžios padėkos, visi buvo pakviesti pasivaikinti kava ir saldumynais.

Maironio atminimui – dainos konkursas

Kauno miesto savivaldybė, Kauno vaikų ir moksleivių laisvalaikio rūmai (VMLR) ir bendrovė "Pradas R" paskelbė lietuviškos dainos konkursą Maironio eilėmis "Drąsiai, aukštai pakils balsai", skirtą poeto Maironio 150-sioms gimimo metinėms. Jame kviečiami dalyvauti Lietuvos ir lietuvių išeivijos dainų kūrėjai nuo 16 metų. Konkurso organizatoriai suteikia visišką laisvę dalyviams pasirinkti muzikos stilių, kuris savitai, profesionaliai ir šiuolaikiškai atskleistų jų kūrybinius sumanymus. Kūrinio formą, kompozicinę išbaigtumą, muzikos ir poetinio teksto vienovę vertins muzikos, teatro, kultūros specialistai. Dešimt geriausių

dainų bus atrinktos galutiniam įvertinimui. Lapkričio mėn. specialioje šventinėje televizijos laidoje, skirtoje Maironio gimimo 150-sioms gimimo metinėms, bus pristatyta geriausiai įvertintos dainos, apdovanoti pirmųjų trijų vietų bei specialių premijų laimėtojai. Norintieji dalyvauti lietuviškos dainos konkurse dainos įrašą privalo pateikti iki 2012 m. rugpjūčio 1 dienos. Dainos įrašą pateikti galima elektroniniu paštu, adresu vmlrumai@gmail.com.

Konkurso nuostatai ir informacija apie konkurso eigą skelbiama specialiai sukurtame interneto tinklapyje www.maironiokonkursas.lt.

Inf.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LITUANISTICA, nr. 3(85) ir nr. 4(86), Lietuvos mokslų akademijos leidiniai istorijai, archeologijai, Vilnius-2011, 354 ir 494 psl. Redaktorės – Aušra Gasperavičienė ir Aurelija Juškaitė, Gedimino pr. 3 LT-01103 Vilnius; tiražas 180 egz.

MAIRONIO MOKYKLOS METRAŠTIS, 2011-2012, skiriamas Maironio 150-osioms gimimo ir 80-osioms mirties metinėms; rašė ir piešė mokiniai, sudarė mokytojai ir tėvai, spausdino "Printing Net" J. Kuliešiaus spaustuvė. Leidinys – 68 psl. labai gausiai iliustruotas nuotraukomis ir piešiniais.

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi.

Prizadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

visus kviečia dalyvauti metiniame

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIME

birželio 14, ketvirtadienį, 7 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos bus "The Saint Peter's Estonian Evangelical Lutheran" šventovėje, 817 Mount Pleasant Road. Gausiu dalyvavimu pagerbime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Kanados baltiečių federacija
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

THANK YOU

to all of the organizers and their guests for such a lovely bridal shower. All of the wonderful gifts will help us start our life together. We both thank you for welcoming me into the Lithuanian community.

Christine Wons and
Dainius Sileika

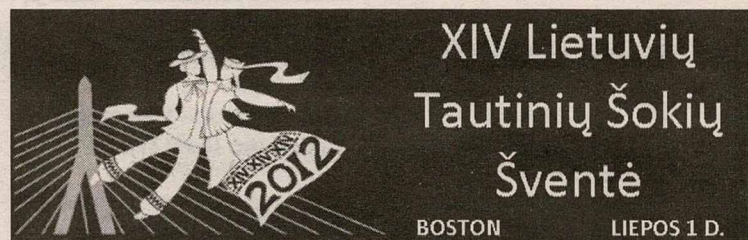

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

BOSTON LIEPOS 1 D.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ sekm., liepos 1, 2 v.p.p.

Agganis Arena, 925 Commonwealth Ave., Boston

Bilietai perkami, nurodant "XIV Lithuanian Folk Dance Festival"
www.agganisarena.com • Ticketmaster tel. 800-745-3000

ŠVENTĖS RENGINIAI IR BANKETAS penkt. VI.29 - sekm. VII.1

Sheraton Boston Hotel, 39 Dalton St., Boston

Bilietus raginame užsisakyti kuo greičiau per šventės tinklalapį!

Galite kreiptis tel. 781-784-8491

Dėl platesnės informacijos aplankykite www.sokiusvente2012.org

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-239-9889

www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

- Toronte yra mirusi a.a. Pranė Juodienė, 96 m. amžiaus, palaidota iš Lietuvos kankinių šventovės birželio 12, Šv. Jono lietuvių kapinėse. Liūdi sūnus su šeima ir visi giminės bei artimieji.
- Burlingtone yra mirusi buvusi mūsų parapijietė a.a. Elzbieta Baliūnienė (Matuzevičiūtė), 76 m. amžiaus. Ji bus laidojama iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse. Laidotuvių diena dar nežinoma.
- Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atlidai, bus rugsėjo 30, sekmadienį. Ta proga bus paminėta prel. Jono Staškevičiaus 50 m. kunigystės sukaktis. Tą pačią sukaktį švęs ir šventėje dalyvaus kartu su juo išventintas kun. Alfonsas Babonas, buvęs Detroito Šv. Antano parapijos klebonas, kuris dabar gyvena Birštone, Lietuvoje.
- Toronte leidžiamas savaitraštis *The Catholic Register* yra remiamas visų arkivyskupijos parapijų pagal arkivyskupijos nustatytą kiekvienai parapijai mokesčių. Todėl kiekvienam prumeratų mūsų parapijiečiai gali gauti nemokamai. Norinčius prašome kreiptis iki liepos 10 d. į parapijos kunigus ir paduoti savo vardą bei pavardę, jiems laikraštis bus pradėtas siuntinėti rugsėjo pradžioje.
- Mišios sekmadienį, birželio 17: 10 v.r. už a.a. Eugeniją ir Augustą Underius; Vasagoje sekmadienį, birželio 17, 10 v.r. už a.a. Renatą Jackienę; Delhi šeštadienį, birželio 16, 3 v.p.p. už a.a. Mary Yuristę.

Prisikėlimo parapijos žinios

- Sveikiname visus tėvelius ir senelius Tėvo dienos proga, linkime jiems visiems stiprybės, sveikatos ir gausios Dievo palaimos.
- Šeimų stovykla vyks "Kretingos" stovyklavietėje liepos 29-rugpjūčio 4 d.d. Informacija: nidag@sympatico.ca.
- "Kretingos" stovyklavietėje organizuoja tik vieną darbo savaitgalį – birželio 23-24 d.d. Visi vadovai privalo dalyvauti. Kviečiame visus savanorius prisijungti bent vienai dienai; bus suteikta nakvynė, visi bus aprūpinti maistu. Atvykite su šeima – darbo užteks visiems.
- Liepos mėnesį "Kretingos" stovyklavietėje Mišios bus aukojamos 11 v.r. Visi svečiai mielai kviečiami.
- Tėvas Augustinas dėkoja visiems, prisidėjusiems prie jo 50 m. kunigystės jubiliejaus šventės rengimo ir visiems, atvykusiems į jo jubiliejinio gimtadienio šventimą.
- Pakrikštyta: Grace Julianne Ratchford, Andrew ir Emily (Enskaitis) dukra, ir Kristina Victoria Balaišis, Juozapo ir Rasos (Matusaitis) dukra.
- Birželio mėnesį Prisikėlimo parapijos virtuvė sekmadieniais nedirbs.
- Mišios sekmadienį, birželio 17: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Pranckevičių, Černiauskų ir Brough šeimų mirusius; 11 v.r. už a.a. Eugeniją ir Napoli Juknevičius; už a.a. Petrą Styrą (10 m.) ir Bronių Urbonavičių; už a.a. Inocentą Jurcevičių.

Išganytojo parapijos žinios

- Ši sekmadienį, birželio 17, pamaldų nebus. Pamaldos vyks sekmadienį, birželio 24, 11.15 v.r.

Lietuvių Namų žinios

- Ateinantį sekmadienį Toronto Lietuvių Namai kviečia visus tėvelius atšvesti Tėvo dieną Vytauto Didžiojo menėje. LN Moterų būrelis pasveikins visus tėvelius su gėle, o virėjos pateiks platų maisto pasirinkimą. Popietės pradžia – 11 v.r.
- LN valdybos posėdis – birželio 18 d., 7 v.v. posėdžių kambaryje.

Maironio mokyklos žinios

- Mokykla gavo keletą naujų, vertingų knygų iš Lietuvos; jos yra išverstos iš kitų kalbų. Jas KLB vicepirmininkė švietimo reikalams Virginija Zubrickienė mums perdavė per mokytoją Vidą Kairienę. Dėkojame.
- Tėveliai! Birželio 9 d. išdaliname registracijos lapus ateinantiems mokslo metams, kurie prasidės 2012 m. rugsėjo 15 d. Kiekvienas mokins jus gavo kartu su mokyklos metraščiu. Linksmų atostogų visiems! **Živilė**

AUKOS

Pavasarinio kapinių lankymo dieną Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$1,000 – J. Šergalis ir J. O. Peleckiai iš Floridos (Šergalių šeimos mirusiųjų atminimui); \$250 – B. Petrušaitienė; \$100 – A. Vaišnoras, B. Saplys, A. Sekonis, E. Shishkus, J.J. Zenkevičiai, J. Šimkus, A. Jasinevičius/R. Lukavičius, L. Gotthans, B. Diršienė, V. Butkys, A.K. Ratavičiai, A.V. Stanevičiai, D. Barkauskienė, T. Tarvydas, Alv. Ramanauskienė, K. Rudaitienė, I. Girnienė, K. Dervaitienė (a.a. E. Bočkienės atminimui), I. Rėkštienė; \$50 – B. Kazlauskaitė, V. Jasinevičienė, H. Vaičeliūnas, Z. Vaičeliūnienė, A. Gaidelienė, A. Laugalys, A. Kanapka, B. Jacka, A. Dobienė, Z. Linkevičienė, N. Ardavičius, A. Adomaitis, J. Macijauskienė, Z. Augaitienė, L. D. Stosiūnai, B. Antanaitis, L. Šeškus; \$40 – R. Šakalinis, V. Birštonas, T. ir P. Pargauskai, A. Rolia; \$20 – A. Abromaitis, B. Vilkenė, D. Vigėlienė, T. Enskaitienė, S. Ramanauskas, I. Birštonas, A. Norkienė, B. Parštienė, E. Kazakevičius, P. Stauskas, S. Jankauskienė, G. Budrienė; \$315 – N.N.

DĖMESIO PRENUMERATORIAMS! Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, pažymėtą ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite apmokėdami čekiu, "money order" arba "Paramos" (sąsk. nr. 1236) ir Prisikėlimo kredito kooperatyvuose (sąsk. nr. 1649121).

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

Maža, bet uoli grupė šiemet dalyvavo Toronto Challenge eitynėse/bėgime birželio 10 d. Visi įveikė 5 km, surinkę aukų iš rėmėjų Labdaros slaugos namų sodelio grindinio platinimui

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems, o taip pat Silvijai Augaitytei ir Birutei Matulaitienei už aukų rinkimą. **Inf. Šv. Jono lietuvių kapinėms** \$100 aukojo F. Venckevičienė. **A.a. Zigmui Kalvaičiui** mirus, užjausdami žmoną Marytę ir visą šeimą, Alina ir Kazys Žilvyčiai *Tėviškės žiburiam* aukojo \$50.

PARDUODU (A. Vaitonienės austus) moteriškus tautinius drabužius. Skambinti tel. 416 535-8602.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Kun. Paulius Mališka, Aušros Vartų parapijos klebonas, birželio 10 d. dėkojo chorui, vargonininkams ir solistui Antanui Kebliui už gražų giedojimą, gražiai vestas gegužines pamaldas. Choras baigia giedojimą ir išeina atostogų birželio 17 d. Tą dieną po Mišių bus padėkos vaišės choristams parapijos salėje. Šia proga Alfonsas Mileris chorui paaukojo \$350. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Per Devintines – Kristaus Kūno šventės Mišias prie choro prisijungė svečių choristų. Kristina Kliorytė solo giedojo *Kyrie*, choro solistas Guy Ženaitis solo giedojo *Ave Maria*. Prie išstatyto švč. Sakramento choras pagiedojo *Tantum Ergo Sacramentum* ir *Garbinkime švč. Sakramentą*.

Birželio 10 d. po Mišių parapijos salėje vyko Montrealio lietuvių tautinių šokių grupės "Gintaras" koncertas. Ansamblio šokėjai pašoko 10 šokių iš repertuaro ateinančios Tautinių šokių šventės, kuri vyks Bostone š.m. liepos 1 d. Ansamblių sudaro dvi grupės – 18 studentų ir 21 suaugęs šokėjas. Pastarieji patys mokėsi, o studentų grupėje 8 šokėjai pasirinko šokius, kuriuos pristatė kitiems, suaugusiųjų grupėje yra 4 šokėjai/mokytojai. Ansamblio vadovai yra Andrėja Celterius, Daina Jaugelis ir Daniel Zatkovic. Per pietus po koncerto pirmą kartą koncertavo vienetas "Kristina ir penketukas", pagrindinė dainininkė Kristina Kliorytė, jai pritaria 5 jaunos dainininkės: Alexa Beniušytė, Ariana Čičinskas-Castanheiro, Aida Valevičiūtė, Gabrielė Valevičiūtė ir Lina Jaugelis-Zatkovic, akompanuoja Aleksandras Stankevičius. Vienintelę loterijos premiją – ansamblių pagamintą krupniką laimėjo Zina Urbonienė.

Birželio 17 d. Tėvo dienos proga Mary ir Guy Ženaičiai ruošia kavutę. Visi kviečiami dalyvauti.

Birželio 24 d. visi kviečiami į vieneto "Kristina ir penketukas" koncertą. Pagrindinei dainininkei Kristinai Kliorytei pritaria 5 jaunos dainininkės; dainų muziką sukūrė Aleksandras Stankevičius. Vienetas yra išrinktas dalyvauti specialioje programoje per Šokių šventę Bostone. Įėjimas laisva auka. **JA**

Viršuje – Montrealio lietuvių tautinių šokių grupė "Gintaras" atlieka koncertą šv. Kazimiero parapijos salėje birželio 10 d. Apačioje – dainavo "Kristina ir penketukas", kuris taip pat pasirodys Šokių šventėje Bostone Ntrs. J. Adamonytės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

PROFESIONALI dailiojo čiuožimo trenerė priima mergaites ir berniukus 5-9 m. amž. naujam sezonui bei vasaros stovykloms. Skambinti Rasai tel. 905 997-5698. Treniruojamasi "Canadian Ice Academy".

FOR SALE OR RENT 3+ bdr, dbl. gar, 2.5 baths, 1700 sq. ft., 6 appl, gas fp, bbq/deck, luxury town house in "The Shipyards" Collingwood. 5 min. walk to water and town centre. Details: 416-239-4445.